

**UCHWAŁA NR X/112/25
RADY MIEJSKIEJ W STEPNICY**

z dnia 8 października 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stepnica na lata 2025 - 2035

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153) i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2024 r. poz. 278) oraz uchwały Nr VIII/85/25 z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia gminnego programu rewitalizacji Gminy Stepnica na lata 2025-2035 Rada Miejska w Stepnicy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stepnica na lata 2025 - 2035, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Stepnica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Stepnicy

**mgr inż.
Agnieszka Makowska**

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stepnica na lata 2025- 2035

Wykonawca:

Szczecińskie Towarzystwo Socjologiczne

na zlecenie:

Gminy Stepnica

Szczecin – Stepnica 2025

Spis treści:

WSTĘP.....	5
I. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI.....	7
I.1. Obszar rewitalizacji w gminie Stepnica	7
I.2. Charakterystyka obszaru rewitalizacji – podobszary	9
I.2.1 Podobszar rewitalizacji Jarszewko	9
I.2.2 Podobszar rewitalizacji Czarnocin	10
I.2.3 Podobszar rewitalizacji Budzież	12
I.2.4 Podobszar rewitalizacji Łąka, Racimierz, Żarnowo	12
1.3. Obszary Natura 2000 w Gminnym Programie Rewitalizacji.....	15
II PROCES REWITALIZACJI	17
II.1. Wizja obszaru po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji	17
II.2. Cele rewitalizacji i kierunki działań w ramach procesu rewitalizacji.....	18
II.3. Podstawowe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne	22
II.4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne o charakterze uzupełniającym	40
II.5. Lista indykatywna przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	49
III ZARZĄDZANIE WDRAŻANIEM PROGRAMU REWITALIZACJI	51
III.1. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych	51
III.1.1. Komplementarność w zakresie koncepcyjnym	52
III.1.2. Komplementarność w zakresie przestrzennym	53
III.1.3 Komplementarność czasowa.....	54
III.2. Szacunkowe ramy finansowe GPR	55
III.3. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji.....	56
III.3.1. Partycypacja społeczna na etapie opracowywania GPR	56
III.3.2. Partycypacja społeczna na etapie wdrażania GPR	57
III.4. System wdrażania (realizacji) GPR	59
III.4. 1 System zarządzania	59
III.4.2 Koszty zarządzania.....	60
III.4.3 Harmonogram realizacji	60
III.5. System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji	63
IV POWIĄZANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI GMINY	65
V. ODNIESIENIE DO OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW PRAWA LOKALNEGO	71
V.1. Określenie zmian w uchwałach dotyczących zasobu mieszkaniowego	71

V.2. Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	71
V.3. Specjalna Strefa Rewitalizacji.....	72
V.4. Strategiczne ocena oddziaływania na środowisko.....	72
Spis tabel i rysunków	74
Załącznik 1. Mapa kierunków zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji.....	75

WSTĘP

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji

W lipcu 2018 roku Rada Miejska w Stepnicy uchwaliła Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Stepnica na lata 2017-2023. W dokumencie wskazano na celowość realizacji 6 projektów głównych oraz 12 projektów uzupełniających. Główny ciężar realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych został poniesiony przez Gminę, która zrealizowała wszystkie zaplanowane przez jej jednostki i agendy projekty. Niewątpliwą wizytówką ówczesnego LPR jest realizacja dwóch projektów za ponad półtora miliona złotych: „Budowa świetlicy wraz z niezbędną infrastrukturą w miejscowości Łąka” oraz „Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Racimierzu”.

Widząc konieczność kontynuowania procesu odnowy niektórych części Gminy, władze Stepnicy zleciły przygotowanie diagnozy, a Rada Miejska uchwaliła nowe granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Stepnica (dalej GPR) został sporządzony dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego w drodze uchwały nr VII/79/2025 Rady Miejskiej w Stepnicy z dnia 24 kwietnia 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2025 r., poz. 2106).

Prace nad GPR wszczęte zostały na podstawie uchwały nr VIII/85/2025 Rady Miejskiej w Stepnicy z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stepnica na lata 2025–2035.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Stepnica zawiera następujące elementy, wynikające wprost z ustawy o rewitalizacji:

- szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji obejmującą analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na tym obszarze,
- opis sposobu realizacji przez gminny program rewitalizacji dokumentów strategicznych gminy, w tym strategii rozwoju gminy oraz strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji,
- cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk,
- opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, w tym listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji,

opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania),

- charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań;
- mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych,
- opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu,
- opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji,
- system monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji,
- określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- określenie niezbędnych zmian w uchwale dot. Komitetu Rewitalizacji,
- wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania,
- wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym:
 - wskazanie zakresu niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy,
 - wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany,
 - w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji – wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu,
- załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji został przekazany do zaopiniowania podmiotom, o których mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4).

W ramach opracowania niniejszego dokumentu wykorzystano narzędzia partycypacji społecznej, obejmujące konsultacje społeczne prowadzone w różnorodnych formach. Konsultacje skierowane zostały do szerokiego grona interesariuszy procesu rewitalizacji, w tym mieszkańców Gminy Stepnica, a zwłaszcza obszaru rewitalizacji, przedsiębiorców, reprezentantów organizacji pozarządowych, radnych, władz Gminy oraz osób reprezentujących podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną bądź gospodarczą. Dołożono także wszelkich starań, aby przyjęte cele i zaplanowane działania były zgodne z dokumentami strategicznymi Gminy Stepnica.

I. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

I.1. Obszar rewitalizacji w gminie Stepnica

Obszar rewitalizacji to obszar, gdzie widzimy szczególną koncentrację zjawisk negatywnych obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego. Nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Zgodnie z art. 10 ustawy o rewitalizacji jako obszar rewitalizacji wyznacza się obszar gminy obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, który:

- cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz w jednej z pozostałych sfer, tj: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej,
- posiada istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego i na którym gmina zamierza prowadzić rewitalizację,
- nie przekracza obszarowo 20% powierzchni gminy,
- jest zamieszkiwany przez maksymalnie 30% ogólnej liczby mieszkańców gminy.

Obszar rewitalizacji w Gminie Stepnica wyznaczono na terenie następujących jednostek analitycznych:

- Budzień
- Czarnocin
- Jarszewko
- Łąka
- Racimierz
- Żarnowo

Zwracając uwagę na obostrzenia związane z delimitacją obszaru rewitalizacji w zakresie maksymalnej jego powierzchni i liczby ludności ograniczono obszar rewitalizacji do terenów zurbanizowanych w poszczególnych jednostkach analitycznych. Poniżej w tabeli znajduje się charakterystyka poszczególnych podobszarów rewitalizacji.

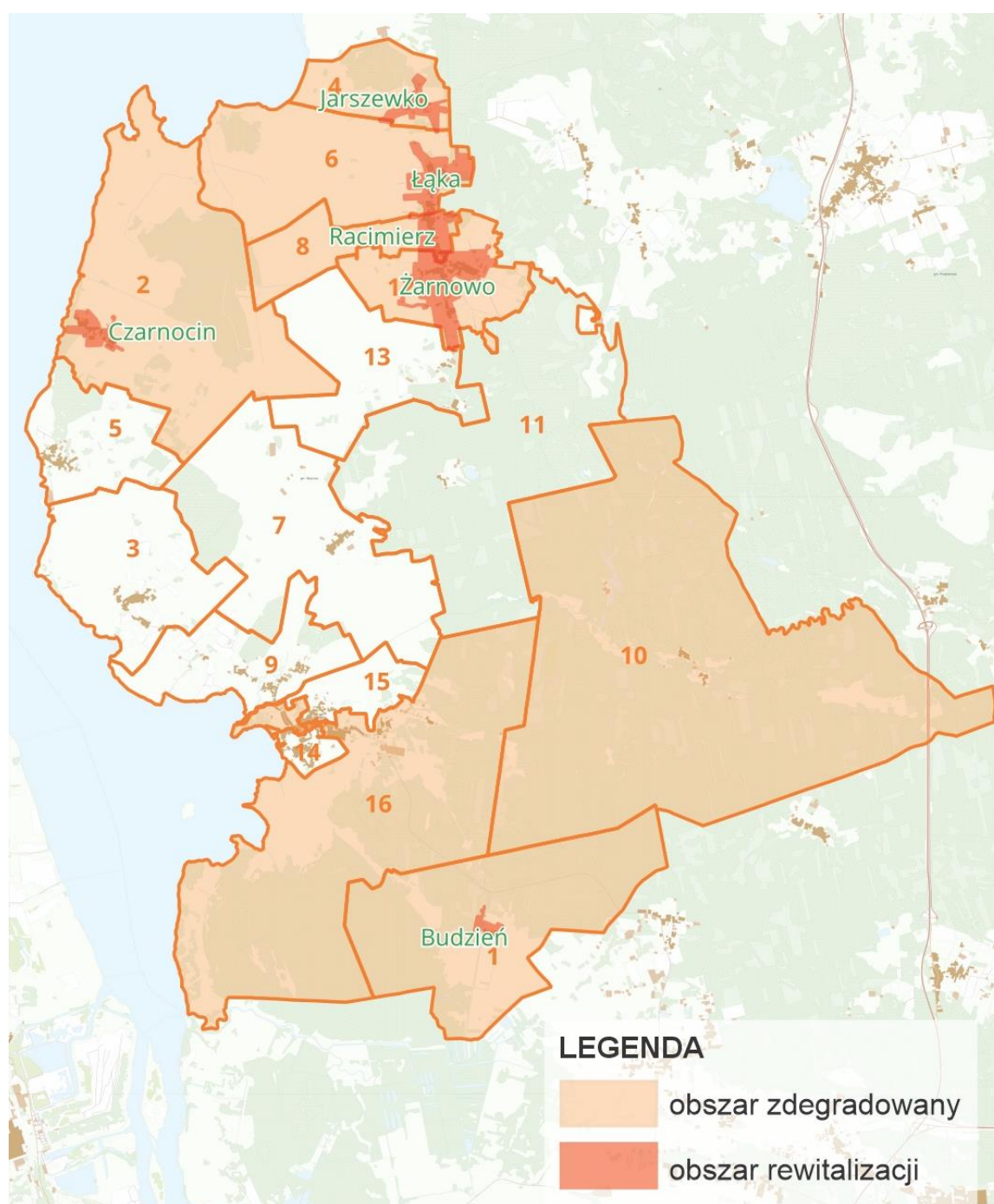
Tabela 1. Zestawienie danych dla obszaru rewitalizacji

Nr	Jednostka / sfera	Liczba mieszkańców	% mieszkańców Gminy	Powierzchnia [ha]	% powierzchni gminy
1	Budzień	85	1,9%	12,0	0,06
2	Czarnocin	234	5,3%	35,0	0,18
4	Jarszewko	55	1,2%	40,0	0,20
6	Łąka	335	7,6%	80,0	0,41
8	Racimierz	169	3,8%	51,0	0,26
12	Żarnowo	343	7,8%	164,0	0,84
	SUMA	1 221	27,71%	382,0	1,95

Obszar rewitalizacji jest skoncentrowany przestrzennie w północnej części Gminy Stepnica oraz jeden podobszar w części południowej (Budzień). Obszar ten jest zamieszkiwany przez 1 221 mieszkańców, tj. 27,71% ludności gminy, oraz zajmuje powierzchnię 382 ha, tj. 1,95 % obszaru gminy. W przypadku terenów niezamieszkałych włączonych w skład obszaru rewitalizacji należy zaznaczyć, że działania będą możliwe do przeprowadzenia na tych terenach, jeśli również przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym i wyprowadzeniu obszaru ze stanu kryzysowego.

Ze względu na układ funkcjonalno-przestrzenny postanowiono połączyć wsie: Łąka, Racimierz i Żarnowo w jeden podobszar rewitalizacji.

Rysunek 1. Granice obszaru rewitalizacji

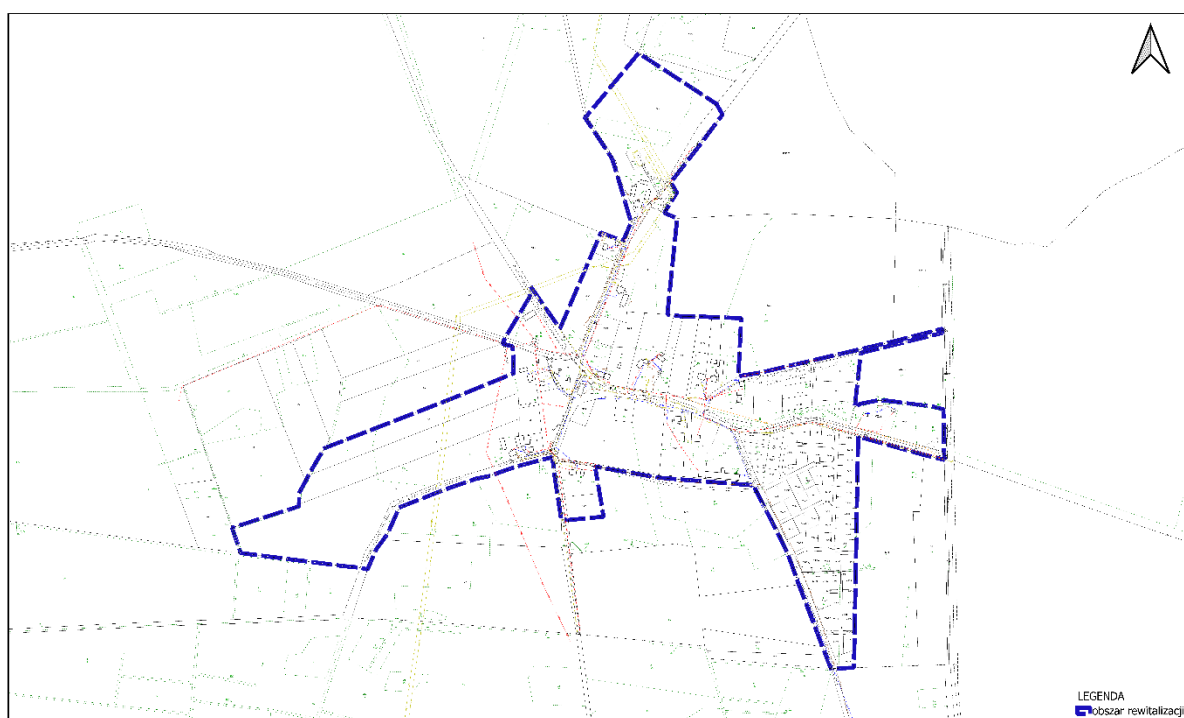
I.2. Charakterystyka obszaru rewitalizacji – podobszary

W tej części podrozdziału dokonano jakościowej oceny wyróżnionych podobszarów ze względu na ich problemy i możliwości rozwojowe.

I.2.1 Podobszar rewitalizacji Jarszewko

Jarszewko to wieś położona około 1,5 km od Zalewu Szczecińskiego. Znajduje się w Dolinie Dolnej Odry, między podmokłymi łąkami nad zalewowymi a lasami Puszczy Goleniowskiej. Wieś jest najdalej oddalona (14 km) na północ od Stepnicy. W pobliżu wsi znajduje się piękna plaża i Kanał Żarnowski.

Jarszewko było historycznie podzielone na trzy części, które należały do różnych właścicieli. Obecnie miejscowość zamieszkuje 55 osób (61 osób w 2017 r.), ale miejscowość ma znaczny potencjał rozwojowy wynikający z dogodnych warunków do zabudowy jednorodzinnej.

Rysunek 2. Granice podobszaru rewitalizacji Jarszewko

Okoliczne tereny są atrakcyjne również pod względem przyrodniczym i turystycznym (myślistwo, turystyka wodna, piesza i rowerowa).

We wsi w ciągu zaledwie 5 ostatnich lat nastąpił spadek mieszkańców o ponad 10%, przy czym jest to miejscowość o najmniejszym udziale osób powyżej 65 roku życia. Osób takich jest 5,5% wobec 16,5% w całej gminie.

Miejscowość charakteryzuje za to najwyższy wskaźnik osób bezrobotnych. Wśród osób w wieku 19-65 lat stanowią oni ponad 12%.

Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej jest ponad dwukrotnie większy niż przeciętnie w pozostałych sołectwach i wynosił na koniec 2023 roku – 3,6% (średnia dla Gminy - 1,5%).

Również liczba Interwencji Policji (bez zdarzeń drogowych) na 100 mieszkańców znacznie przewyższała średnie wartości w Gminie i wynosiła 50,9 (średnia w Gminie - 36,5).

Liczba podmiotów zarejestrowanych w CEIDG wg miejsca siedziby działalności na 100 mieszkańców wynosi 5,45. Jest to wartość niższa niż średnio w gminie.

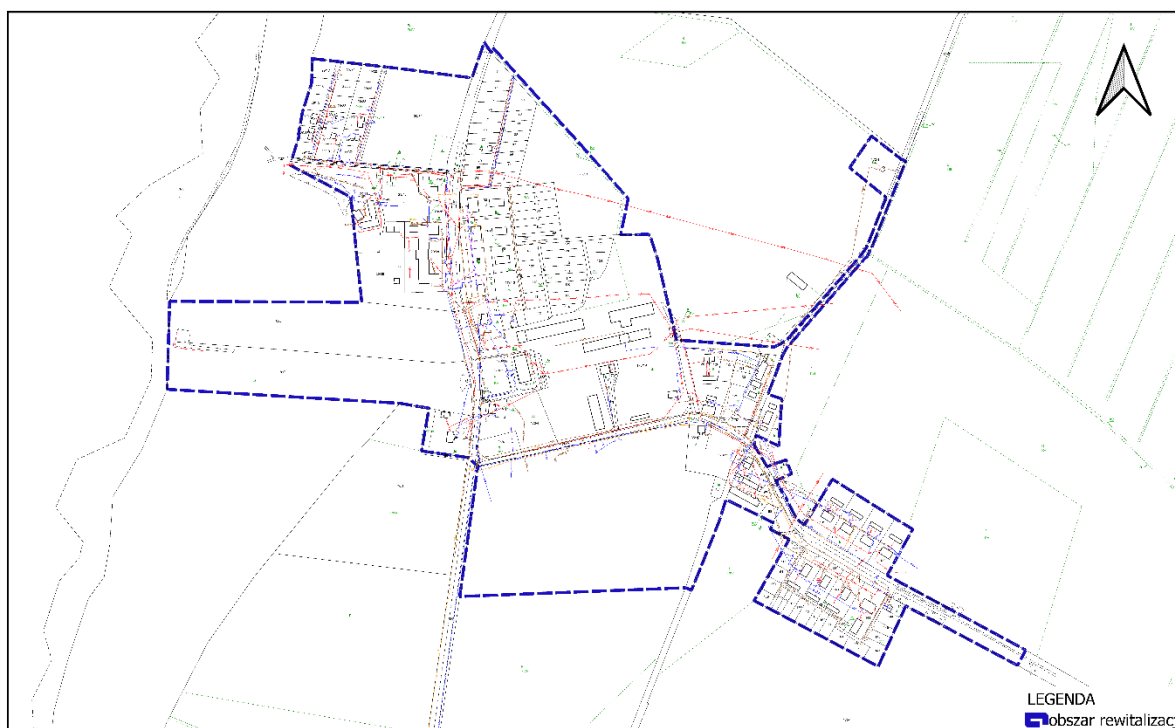
Jarszewko jest miejscowością najdalej oddaloną od Stepnicy. O jej peryferyjnym położeniu zaświadcza niska liczba kursów pojazdów transportu zbiorowego – 2 dziennie, podczas gdy w gminie – 6,4.

Głównym atutem OR jest jego potencjał osadniczy. W miejscowości wydzielonych jest kilkadziesiąt nowych działek budowlanych i rekreacyjnych. Są one własnością prywatną i zostały dobrze przygotowane do sprzedaży.

I.2.2 Podobszar rewitalizacji Czarnocin

Czarnocin, to wieś położona ok. 10 km na północ od Stepnicy, usytuowana przy drodze powiatowej prowadzącej wzdłuż Zalewu Szczecińskiego relacji Stepnica-Czarnocin. Po zachodniej stronie zespołu folwarcznego - wzdłuż linii brzegowej - rozciąga się duży park leśny. Po północnej stronie wsi obszerne łąki, a po południowej stronie wsi, wśród pól uprawnych znajdował się niewielki cmentarz, o XVIII-wiecznej metryce.

Wieś o metryce średniowiecznej, wzmiankowana w źródłach w 1318 r. jako „Ceretin”, „Carnotin”. W połowie XVIII w. była to niewielka leśniczówka, należąca do gminy Stepnica. W połowie XIX w. Czarnocin należał do barona Theodora Georga von Puttkamera. W 1870 r. folwark obejmował 1.768 mg ziemi i 195 mieszkańców; w owym czasie był to duży ośrodek wydobywania torfu. Do 1905 r. folwark należał do rodziny Puttkamerów, użytkowany przez Paula Holtza i liczył 859 ha ziemi z dużą hodowlą bydła i świń. Od 1914 r. folwark należał do Joachima Deicke, a w 1920 r. był własnością Ulricha Patza - fabrykanta z Berlina.

Rysunek 3. Granice podobszaru rewitalizacji Czarnocin

W 1929 r. folwark przeszedł na własność państwowej fundacji naukowej (Staatliche Forschungsstiftung der Insel Riems), administrowany do 1939 r. przez Rudolfa Lohmanna. W owym czasie majątek liczył 1.230 ha ziemi, z dużą hodowlą bydła, owiec i świń.

W latach 40-tych rozpoczęto budowę dużego obiektu szkolnego, przeznaczonego – prawdopodobnie - na szkołę Wermahu lub SS. Po 1945 r. wieś użytkowana przez Państwowe Gospodarstwo Rolne.

Zespół pofolwarczny w XX w. został znacznie zdekomponowany i zdewaloryzowany, z licznymi ubytkami i wtórnymi nawarstwieniami, podobnie jak historyczna, XIX-wieczna zabudowa folwarczna. Do dawnej świetności obiekt został przywrócony przez nowego właściciela gdzie stworzono ośrodek kolonijno-wypoczynkowy „Szkoła Aktywnego Wypoczynku – Frajda”.

Wieś ma charakter kolonii mieszkalnej o rozproszonej i swobodnej kompozycji, złożonej z niewielkich domów mieszkalnych z l. 30-tych XX w. oraz współczesnych bloków. Przy szosie, ulokowany jest ciąg bloków. Park w typie założenia leśnego z centralną aleją, wytyczoną w osi dworu, prowadzącą do Zalewu Szczecińskiego. Na północnym skraju parku, bezpośrednio przy szosie, ulokowany jest kompleks budynków dawnej szkoły Wermahu lub SS; budynek główny o wielkokubaturowej formie, murowano/ryglowy, stanowi element zabudowy o wartościach kulturowych, a nawet zabytkowych.

W pobliżu miejscowości zlokalizowany jest Rezerwat torfowiskowy „Czarnocin”. Rezerwat został ustanowiony w 1974 roku na powierzchni 9,40 ha w celu zachowania fragmentów torfowiska niskiego typu atlantyckiego oraz zarośli wierzbowych i olsu. Położony jest na terenie przyległym do Zalewu Szczecińskiego w kompleksie lasów bagiennych leżących po obu stronach Kanału Czarnocińskiego. W celu pełnego zabezpieczenia populacji cennych gatunków roślin, w szczególności woskownicy europejskiej i długosza królewskiego, planowane jest objęcie ochroną całego kompleksu Lasów Czarnocińskich o powierzchni 419 ha.

Sołectwo wyróżnia znaczna depopulacja: między 2024 a 2017 roku liczba ludności zmniejszyła się o 18,9%. Wysokie jest obciążenie demograficzne – 19,2% oraz stosunkowo wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej (2,56% przy średniej gminnej 1,5%). Nie dziwi więc niższy wskaźnik przedsiębiorczości: liczba podmiotów zarejestrowanych w CEIDG wg miejsca siedziby działalności na 100 mieszkańców wynosi tutaj 3,85 (Gmina – 5,55).

Wyższy niż przeciętnie jest odsetek osób ze szczególnymi potrzebami – 2,6% (Gmina -1,9%). Wyższe jest także bezrobocie sięgające 5,2% (Gmina – 3,4%).

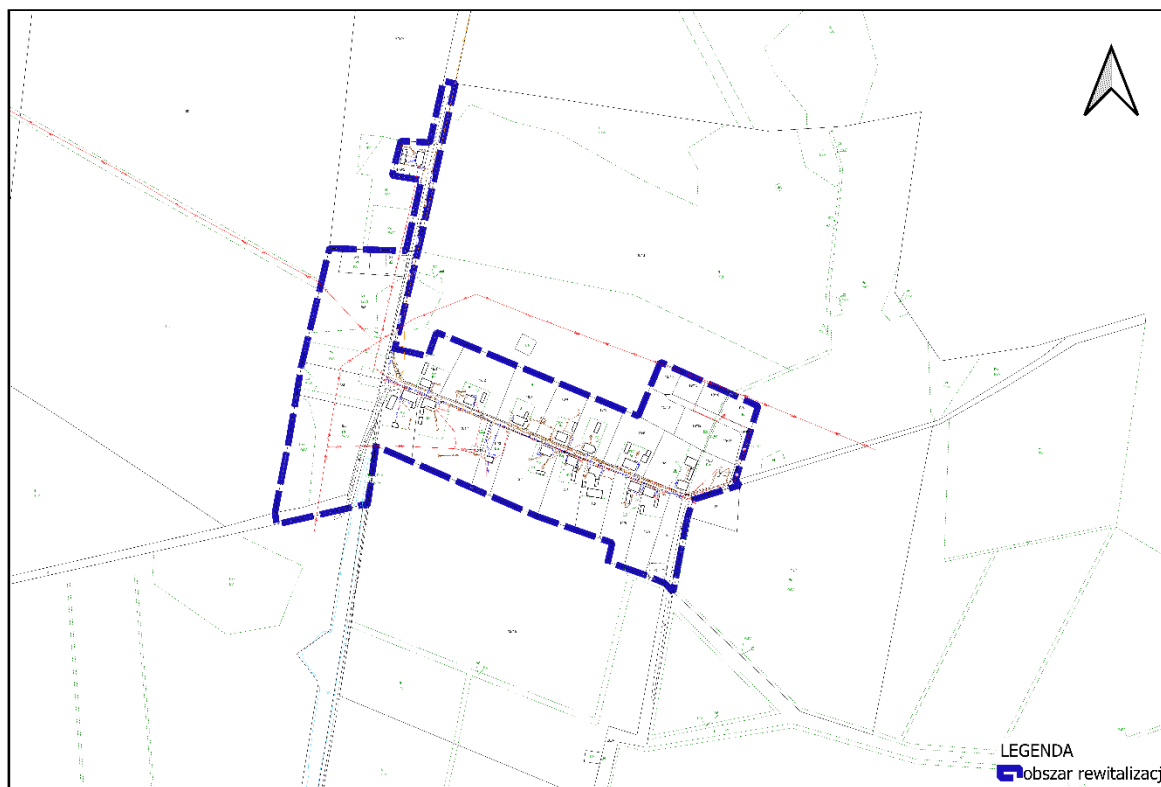
Czarnocin jest znacznie oddalony od głównych szlaków komunikacyjnych. Średnia odległość do lokalizacji podstawowych usług oświatowych oraz zdrowotnych wynosi 18,6 km (Gmina – 12,5 km), co pogłębia niska liczba kursów pojazdów transportu zbiorowego na dzień – 4 (Gmina – 6,4). Na podkreślenie zasługuje słaby stan techniczny popegeerowskiej zabudowy mieszkalnej we wsi.

Niewątpliwym atutem miejscowości jest jednak wyjątkowe położenie w zdrowym środowisku naturalnym; bogata flora i fauna, a także stosunkowo dobrze rozwinięta baza turystyczna z atrakcyjnymi szlakami pieszymi i rowerowymi.

Część podobszaru rewitalizacji Czarnocin znajduje się w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, gdzie prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz w granicach pasa technicznego. W związku z położeniem obszaru rewitalizacji w granicach obszaru zagrożenia powodzią, inwestycje podlegają przepisom Prawo wodne, tj. są objęte zakazami określonymi w art. 77 ust. 1 3 ww. ustawy oraz wymagają uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, o którym mowa w art. 390 ust. 1 ww. ustawy.

I.2.3 Podobszar rewitalizacji Budzień

Wieś założona w 1787 r. (w ramach tzw. kolonizacji fryderycjańskiej) przez 24 rodziny kolonistów z Pomorza i Brandenburgii. Po południowej stronie drogi ulokowanych było 12 bliźniaczych domów mieszkalnych, a po północnej stronie - stodoły.

Rysunek 4. Granice podobszaru rewitalizacji Budzień

W 1825 r. pożar zniszczył zachodnią część wsi (w tym szkołę). Do odbudowy przystąpiono dopiero w 1926 r., m.in. wzniesiono ryglową szkołę z kaplicą, a także założono cmentarz. W 1870 r. Budzień liczył (łącznie z Gajami) 297 mieszkańców, w 1928 r. - 164, a w 2023 r. – 85 mieszkańców.

Okolice wsi to ciekawe tereny bagienne, nieopodal przepływa rzeka Krępa i znajduje się rezerwat przyrody Wilcze Uroczysko. Ok. 3 km na północ znajduje się leśniczówka Olszanka, zaś 2 km na południe zabudowania położone tuż nad Krępą, w Puszczy Goleniowskiej, znajduje się tam dawna leśniczówka.

W sołectwie występuje znaczny udział osób ze szczególnymi potrzebami – 10,6% (Gmina – 1,9%).

Wszystkie budynki mieszkalne zostały wybudowane przed 1970 r., co wyróżnia tę miejscowość na tle gminy. Mieszkańcy od lat mają też problemy z dostępnością wody pitnej. Sołectwo posiada własną oczyszczalnię ścieków.

Niewątpliwym atutem miejscowości są jej niewykorzystane możliwości rozwoju agroturystyki.

I.2.4 Podobszar rewitalizacji Łąka, Racimierz, Żarnowo

Podobszar Łąka, Racimierz, Żarnowo w nieco innej powierzchni był przedmiotem działań rewitalizacyjnych w LPR 2017-2023. To tak zwana Trójwieś. Nazwa nawiązuje do Trójmiasta złożonego z Gdańska, Sopotu i Gdyni. Podobnie jak w Trójmieście, w Trójwsi granica między miejscowościami nie są dostrzegalne. Jedynie tablice drogowe pokazują występujące granice, choć mieszkańcy mają pełną świadomość ich występowania.

Miejscowością położoną najdalej na północ jest Łąka. Wieś leży na skraju Równiny Goleniowskiej i Doliny Dolnej Odry, ok. 12 km na północny wschód od Stepnicy, przy drodze prowadzącej do Wolina, od zachodu otoczona łąkami, od wschodu lasami Puszczy Goleniowskiej. Wieś posiada metrykę średniowieczną, wzmiankowana w źródłach w 1394 r., kiedy to Bogusław VIII potwierdził sprzedaż 2/3 wsi przez Ludeke von Massow na rzecz klasztoru w Wolinie; w owym czasie wieś położona była bezpośrednio nad Zatoką Skoszewską. W 1579 r. połowę wsi otrzymało probostwo katedralne w Kamieniu, a drugą połowę posiadała rodzina von Zastrow.

W 1870 r. wieś liczyła 130 mieszkańców. W 1905 r. folwark liczył ok. 100 ha ziemi. W 1914 r. należał do Emila Berkhahna, następnie do Friedricha Grosse, a w 1939 r. do Joachima Baatha i obejmował już 209 ha. Obok folwarku w 1939 roku we wsi było 10 gospodarstw chłopskich.

Folwark ulokowany był w zachodniej części wsi, po północnej stronie drogi, o założeniu w formie podkowy z parkiem od północy. Na początku XX w. wieś rozbudowała się w kierunku południowym, wzdłuż drogi do Racimierza, która stała się głównym ciągiem komunikacyjnym w kierunku Żarnowa.

Po 1945 roku zniknął dwór. Zachował się jednak park z elementami starodrzewu. Z dawnych budynków folwarcznych zachowała się obora. Pozostałe budynki, gospodarcze i mieszkalne (bloki), pochodzą z czasów współczesnych.

Racimierz, do 1945 r. Hermannsthal, to XIX-wieczna osada, założona w 1816 r. poprzez wydzielenie nowej kolonii z folwarku Żarnowo, należącego do zarządcy dóbr państwowych Castnera. Po śmierci Castnera, Racimierz należał do rodziny Puttkamerów, później wieś podzielono na kilka oddzielnych parceli.

Charakterystyczny jest dla niej układ ulicówki, z dawnymi zagrodami rolniczymi wzdłuż głównej drogi. Obecnie wieś pełni funkcję rolniczo-usługową, z zachowanymi budynkami, choć dawne kaplice i wiatraki nie przetrwały. Najstarsze chałupy zostały wzniesione na początku XX wieku. Większość pochodzi z lat 20. oraz czasów współczesnych.

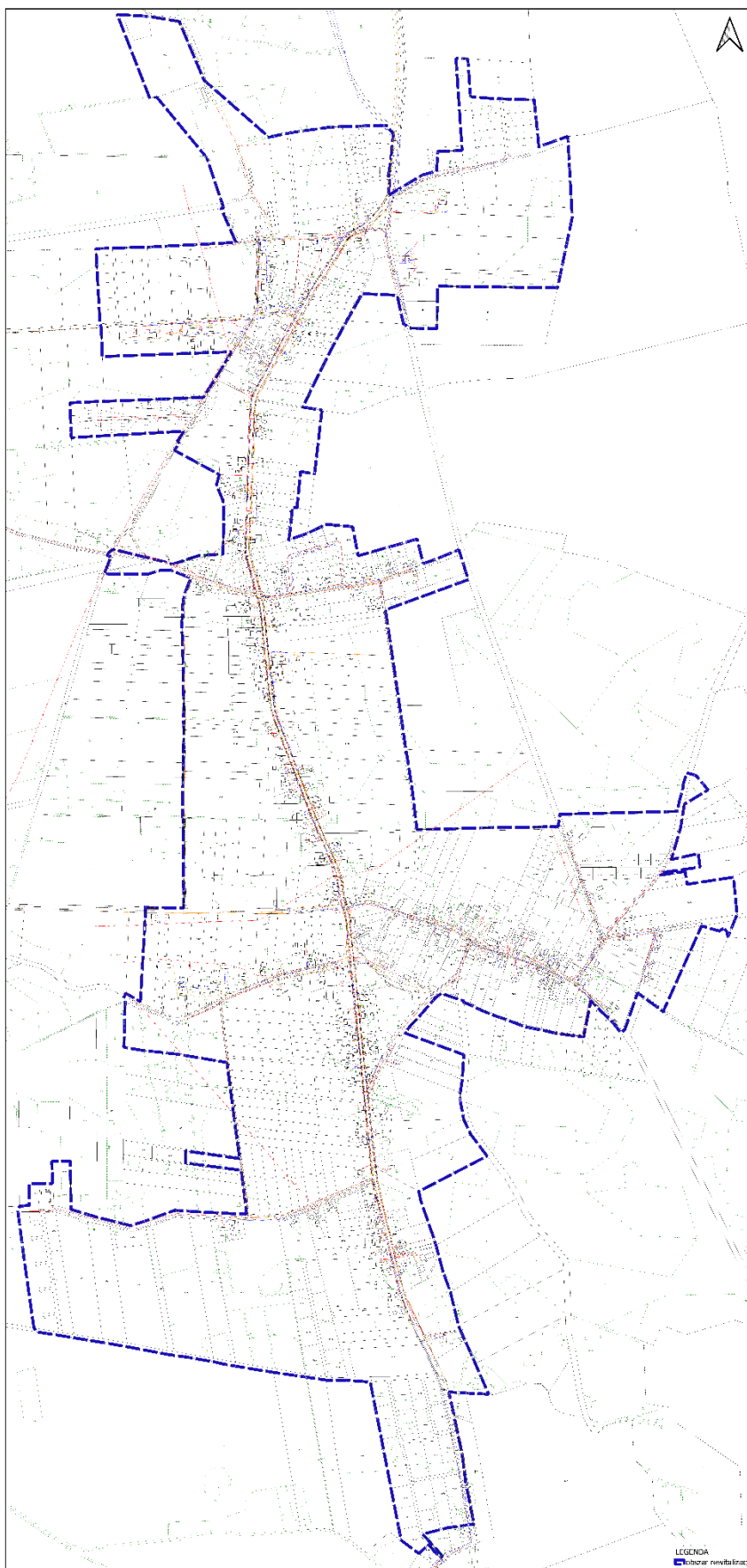
W Racimierzu zlokalizowana jest Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego. Szkoła obsługuje miejscowości z północnej i wschodniej części gminy (Jarszewko, Krokoryce, Łąka, Racimierz, Widzieńsko, Zielonczyn, Żarnowo i Żarnówko).

Trzecia miejscowość tworząca zespół wiejski, to Żarnowo, wieś o metryce średniowiecznej. W 1469 r. część Żarnowa odziedziczyli von Zastrowowie. Po reformacji większa część wsi przeszła na własność państwa (domeny), zaś reszta pozostawała w rękach szlachty (von Zastrow i von Fleming). Od średniowiecza we wsi był kościół. Obecny kościół został zbudowany w poł. XIX w.

Zabudowa typu chłopskiego, zdominowana przez duże (3 i 4-budynkowe) zagrody. Budynki murowane, typologicznie i chronologicznie zróżnicowane, wzniesione w okresie końca XIX w. – lata 20-te XX w. Budynki mieszkalne posadowione na froncie parceli, o zróżnicowanych formach architektonicznych, stanowią jednak elementy zabudowy o wartościach kulturowych.

Występujące problemy społeczne nie mają w tym obszarze zróżnicowany charakter. Łąka i Racimierz charakteryzują się znaczną depopulacją, ale za to Żarnowo i Racimierz charakteryzują się wysokim wskaźnikiem obciążenia demograficznego. Chociaż wskaźnik przedsiębiorczości jest nieco wyższy w Żarnowie, to i tak, jeśli obliczy ten wskaźnik dla całej Trójwsi, to będzie on niższy niż średnio w całej Gminie.

Wsie są ze sobą połączone i przebiega przez nie ta sama droga wojewódzka nr 111. Po drodze kursują tylko dwa razy dziennie pojazdy komunikacji zbiorowej, co powoduje znaczną izolację komunikacyjną OR. W całym OR występuje wyższy niż w Gminie odsetek osób ze szczególnymi potrzebami.

Rysunek 5. Granice podobszaru rewitalizacji Łąka, Racimierz, Żarnowo

W tej miejscowości odsetek budynków zbudowanych przed 1970 r. wynosi 84,8% i jest wyższy niż w Gminie (73,9%).

W Racimierzu odsetek budynków bez przyłączy do sieci kanalizacyjnej i/lub przydomowych oczyszczalni ścieków – 25,9% jest wyższy niż przeciętnie w gminie (średnia gminna – 8,3%).

Wspomniana droga wojewódzka nr 111, która biegnie równolegle do drogi krajowej nr 3 i jest wskazywana jako trasa alternatywna dla podróżujących z głębi kraju do kąpielisk i kurortów nad Bałtykiem. Droga powoduje pewne utrudnienia w okresie wakacyjnym, ale z drugiej strony stwarza możliwości rozwoju turystycznego, zwłaszcza dla turystyki rowerowej.

1.3. Obszary Natura 2000 w Gminnym Programie Rewitalizacji

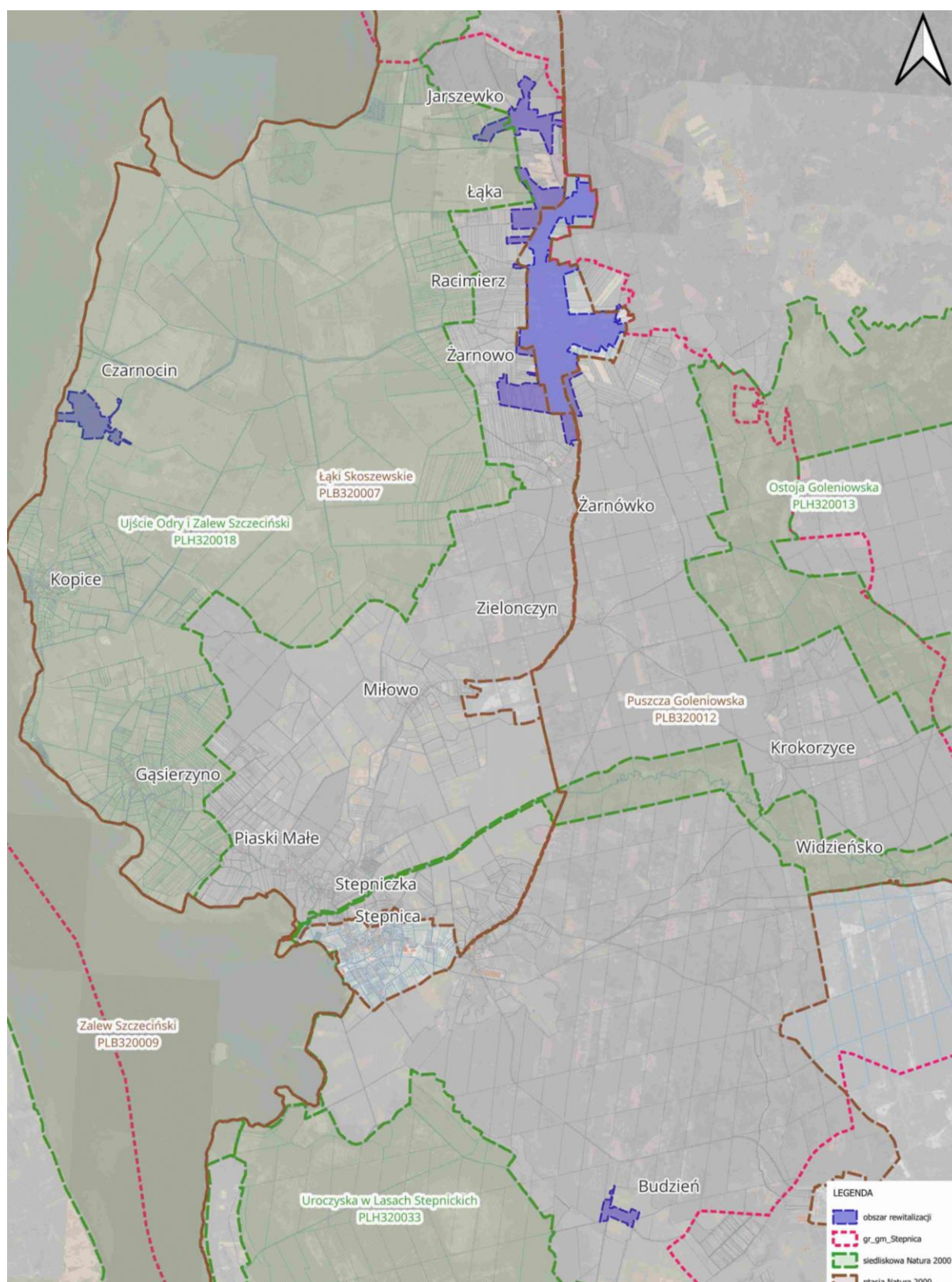
Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stepnica na lata 2025 – 2035 jest dokumentem o charakterze strategicznym, w ramach którego zaplanowano realizację działań inwestycyjnych i społecznych, które mają na celu wyprowadzenie zidentyfikowanych obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego.

Wyznaczone tereny do rewitalizacji, w których zaplanowano konkretne przedsięwzięcia rewitalizacyjne, w wielu miejscach znajdują się w granicach obszarów chronionych, tj. obszarów Natura 2000. Niektóre z przedsięwzięć wykazanych w GPR zaplanowano w całości, bądź częściowo w granicach obszarów Natura 2000: Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 (projekty: 1, 3 oraz projekty uzupełniające), Puszcza Goleniowska PLB320012 (projekty: 1, 4, 5, 6), Łąki Skoszewskie PLB320007 (projekty: 1, 2, 3, 7, 9, 10, 11 oraz projekty uzupełniające).

Dla ww. obszarów Natura obowiązują odrębne przepisy, bądź ustalenia przyrodnicze tj.:

- a) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Skoszewskie PLB320007 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r., poz. 1927 ze zm.),
- b) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Goleniowska PLB320012 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r., poz. 1933 ze zm.),
- c) Dla obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie jest na etapie opracowywania dokumentacji do planu zadań ochronnych (w części poza obszarem morskim). Ponadto, obwieszczeniem z dnia 17 września 2021 r., znak: WOPN-ON.6322.17.2021.RCh poinformował o opracowaniu tymczasowych celów ochrony dla obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018.

Pomimo, iż większość z planowanych projektów realizowana będzie w obrębie terenów zurbanizowanych, bądź też w obrębie istniejących obiektów budowlanych, należy mieć na względzie, iż wszelkie realizowane prace dotyczące ww. zadań planowanych w ramach 14 podstawowych projektów rewitalizacyjnych oraz 6 projektów uzupełniających muszą być zgodne z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.), który stanowi, iż zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Rysunek 6. Obszary rewitalizacji a obszar Natura 2000 w Gminie Stepnica

II PROCES REWITALIZACJI

II.1. Wizja obszaru po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji

W dokumentach strategicznych wizja pełni kluczową rolę, określając dalekosiężne aspiracje i pożądany obraz przyszłości wspólnoty terytorialnej. Jest to wizualizacja celu, który ma motywować i inspirować działania. Wizja nie jest szczegółowym planem działania gminy, ale raczej inspirującym obrazem, do którego jej mieszkańcy i instytucje dążą.

„Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Stepnica na lata 2017 – 2023” stwierdzał, że „Obszary rewitalizacji Gminy Stepnica będą miejscem nowoczesnym, ekologicznym, o wysokiej jakości życia, otwartym na nowych i przedsiębiorczych mieszkańców”.

Podobny nacisk na harmonizację natury z nowoczesnością znajdziemy w „Strategii Gminy Stepnica na lata 2025-2030”. Sformułowano w tym dokumencie następującą deklarację: „Stepnica – gmina, która łączy naturę, nowoczesność i lokalną tradycję, tworząc przestrzeń do życia, pracy i wypoczynku!” Tak sformułowane wizje określają wyraźny kierunek rozwoju wspólnoty, dając jasny obraz tego, jak rewitalizowane obszary mają wyglądać w przyszłości. Nawiązując do tego kierunku oraz opinii mieszkańców podczas spotkań warsztatowych można stwierdzić, że gmina pragnie zachować swoje niewątpliwe walory przyrodnicze i w sposób nieingerujący w swoje dotychczasowe zasoby kształtować miejsce – obszar o nowoczesnej infrastrukturze zapewniający wysoką jakość życia.

Biorąc pod uwagę te ogólne oczekiwania wspólnoty samorządowej Gminy Stepnica oraz jej ambicje zawarte w planowanych przedsięwzięciach, sformułowano dla obszarów rewitalizacji następującą wizję:

Mieszkańcy Budzienia, Czarnocina, Jarszewka, Łąki, Racimierza i Żarnowa korzystają z ekologicznej infrastruktury, funkcjonują w zintegrowanych i rozwijających się społecznościach lokalnych w harmonii ze środowiskiem naturalnym.

W 2035 roku, po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych mieszkańcy obszaru zyskają wyższą spójność społeczną, będą stanowić społeczności o wysokim poziomie zaangażowania obywatelskiego. Widoczny będzie pozytywny wpływ rewitalizacji zarówno na mieszkańców podobszarów, ale także całej społeczności gminnej, która korzysta ze zmodernizowanej infrastruktury i jakościowych przestrzeni publicznych. We wszystkich podobszarach wzrośnie jakość życia mieszkańców – zostanie zapewnione właściwe zaopatrzenie w bieżącą wodę, a gmina będzie w pełni skanalizowana.

Planowane wydarzenia kulturalne i integracyjne będą sprzyjać utrwalaniu i pogłębianiu społecznych więzi mieszkańców, ale także aktywnemu spędzaniu czasu wolnego. Będzie to miało pozytywny wpływ na wzrost tożsamości lokalnej i identyfikacji z miejscem zamieszkania, Gminą i regionem.

Wysoka jakość życia, rozwinięta infrastruktura techniczna i wyjątkowe środowisko przyrodnicze przyciągną do obszarów rewitalizacji nie tylko turystów, ale także nowych mieszkańców, którzy zapragną zamieszkać w tych pod każdym względem atrakcyjnych miejscowościach.

Uzgodniona przez mieszkańców wizja stanowi inspirację i wyzwanie dla interesariuszy procesu rewitalizacji Gminy Stepnica. Wywiera także wpływ na wskazane cele i kierunki działań rewitalizacyjnych.

II.2. Cele rewitalizacji i kierunki działań w ramach procesu rewitalizacji

Sformułowana wizja stanu obszaru rewitalizacji będzie możliwa do osiągnięcia dzięki realizacji celów oraz odpowiadających im kierunków działań. Głównym zamierzeniem rewitalizacji jest ograniczenie zdiagnozowanych problemów przy jednoczesnym wykorzystaniu potencjału obszaru rewitalizacji, co wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Tym samym zapewnione zostało komplementarne podejście do rewitalizacji.

Część programowa dokumentu została opracowana na bazie przeprowadzonej diagnozy, a także podczas warsztatów rewitalizacyjnych umożliwiających zaangażowanie zróżnicowanych grup interesariuszy na etapie planowania procesu rewitalizacji.

Rysunek 7. Sposób wyłaniania celów i kierunków rewitalizacji w Gminie Stepnica

Powyższa analiza pozwoliła na wskazanie czterech obszarów rewitalizacji, dla których opracowano cele i kierunki planowanych działań rewitalizacyjnych.

Wskazano na trzy cele strategiczne GPR. Są nimi:

CEL 1: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez dostęp do szerokiej oferty usług społecznych oraz wzmocnienie lokalnej tożsamości

CEL 2: Wzmocnienie infrastruktury społecznej

CEL 3: Poprawa infrastruktury technicznej i ochrona środowiska

Zakres możliwych działań jest bardzo szeroki i obejmuje kilkadziesiąt możliwych kierunków działań rewitalizacyjnych. Poniżej wskazano na niektóre z nich.

CEL 1: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez dostęp do szerokiej oferty usług społecznych oraz wzmocnienie lokalnej tożsamości

Aby osiągnąć ten cel, możliwe jest podjęcie następujących działań rewitalizacyjnych:

- **Tworzenie i wspieranie centrów aktywności lokalnej (CAL):** CAL-e powinny oferować różnorodne usługi społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne, dostosowane do potrzeb mieszkańców. Mogą to być warsztaty, kursy, spotkania integracyjne, porady

prawne i psychologiczne, a także zajęcia dla dzieci i młodzieży. CAL-e powinny być łatwo dostępne, zarówno fizycznie, jak i informacyjnie, oraz prowadzone w sposób partycypacyjny, angażujący mieszkańców w ich tworzenie i funkcjonowanie.

- **Rozwój programów aktywizacji zawodowej i przedsiębiorczości:** Programy te powinny być skierowane do osób bezrobotnych, długotrwale bezrobotnych, osób z niepełnosprawnościami oraz innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Powinny obejmować doradztwo zawodowe, szkolenia, staże, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz wsparcie w prowadzeniu firmy. Ważne jest, aby programy te były dostosowane do lokalnego rynku pracy i potrzeb pracodawców.
- **Wspieranie inicjatyw społecznych i organizacji pozarządowych:** Organizacje pozarządowe odgrywają kluczową rolę w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu i wzmacnianiu lokalnej tożsamości. Należy wspierać ich działalność poprzez dotacje, udostępnianie lokali, pomoc techniczną i szkolenia. Ważne jest również tworzenie platform współpracy między organizacjami pozarządowymi, samorządem lokalnym i biznesem.
- **Organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych:** Wydarzenia te sprzyjają integracji społecznej, wzmacniają poczucie wspólnoty i promują lokalną tożsamość. Mogą to być festyny, koncerty, wystawy, zawody sportowe, pikniki rodzinne i inne imprezy, które angażują mieszkańców w różnym wieku i o różnych zainteresowaniach.
- **Rewitalizacja przestrzeni publicznych:** Odnowa parków, placów, skwerów i innych przestrzeni publicznych może przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców i wzmocnienia lokalnej tożsamości. Ważne jest, aby przestrzenie te były funkcjonalne, estetyczne, bezpieczne i dostępne dla wszystkich, w tym dla osób z niepełnosprawnościami. Należy również uwzględniać potrzeby różnych grup użytkowników, np. dzieci, młodzieży, seniorów.
- **Promocja lokalnej historii i dziedzictwa kulturowego:** Działania te mogą obejmować organizację wystaw, prelekcji, wycieczek, warsztatów, a także tworzenie szlaków turystycznych i publikacji. Ważne jest, aby angażować mieszkańców w poznawanie i ochronę lokalnej historii i dziedzictwa kulturowego, np. poprzez tworzenie lokalnych muzeów, archiwów społecznych i grup rekonstrukcyjnych.
- **Wspieranie edukacji i rozwoju kompetencji cyfrowych:** Dostęp do edukacji i kompetencji cyfrowych jest kluczowy dla przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w dzisiejszym świecie. Należy organizować kursy, szkolenia i warsztaty z zakresu obsługi komputera, Internetu i mediów społecznościowych, skierowane do osób w różnym wieku i o różnym poziomie zaawansowania. Ważne jest również zapewnienie dostępu do Internetu w miejscach publicznych, np. w bibliotekach, centrach aktywności lokalnej i parkach.

CEL 2: Wzmocnienie infrastruktury społecznej

Aby osiągnąć ten cel, można podjąć następujące działania rewitalizacyjne:

- **Poprawa jakości usług edukacyjnych:** Należy inwestować w poprawę stanu technicznego budynków szkolnych i przedszkolnych, doposażenie ich w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne, a także w tworzenie nowych miejsc edukacyjnych.

- **Budowa i modernizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych:** Należy tworzyć nowe boiska, place zabaw, siłownie plenerowe i inne obiekty sportowe i rekreacyjne, a także modernizować istniejące. Ważne jest, aby obiekty te były dostępne dla wszystkich, w tym dla osób z niepełnosprawnościami oraz dostosowane do potrzeb różnych grup użytkowników.
- **Rozwój infrastruktury kulturalnej:** Należy inwestować w modernizację i rozbudowę bibliotek, domów kultury i innych placówek kulturalnych, a także w tworzenie nowych miejsc kultury, np. poprzez adaptację budynków popegeerowskich na cele kulturalne.
- **Poprawa dostępności do usług zdrowotnych:** Należy inwestować w modernizację i rozbudowę placówek służby zdrowia, a także w tworzenie nowych punktów dostępu do usług zdrowotnych, np. poprzez uruchamianie mobilnych gabinetów lekarskich i pielęgniarских.
- **Tworzenie mieszkań chronionych i wspomaganych:** Mieszkania chronione i wspomagane są ważnym elementem systemu wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, np. osób bezdomnych, osób z niepełnosprawnościami, osób starszych. Należy tworzyć nowe mieszkania chronione i wspomagane, a także modernizować istniejące.

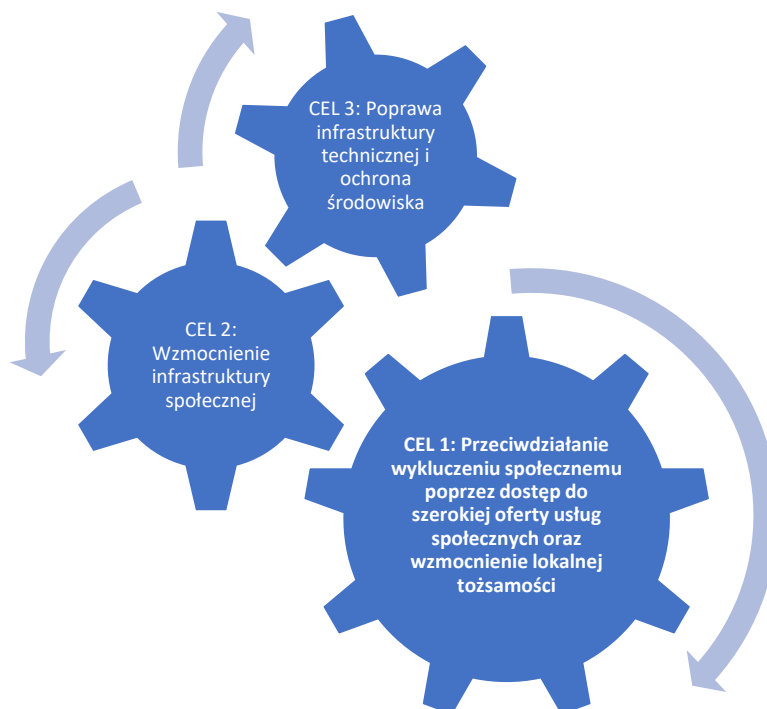
CEL 3: Poprawa infrastruktury technicznej i ochrona środowiska

Aby osiągnąć ten cel, można podjąć następujące działania rewitalizacyjne:

- **Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej:** Należy inwestować w wymianę starych rur, budowę nowych odcinków sieci, modernizację oczyszczalni ścieków i stacji uzdatniania wody.
- **Poprawa jakości powietrza:** Należy wdrażać programy wymiany pieców na bardziej ekologiczne, promować odnawialne źródła energii i rozwijać transport publiczny.
- **Gospodarka odpadami:** Należy wdrażać systemy selektywnej zbiórki odpadów, modernizować składowiska odpadów i promować recykling.
- **Rewitalizacja terenów zielonych:** Należy odnawiać skwery, zieleńce i inne tereny zielone, a także tworzyć nowe. Ważne jest, aby tereny te były funkcjonalne, estetyczne, bezpieczne i dostępne dla wszystkich, w tym dla osób z niepełnosprawnościami.
- **Termomodernizacja budynków:** Należy ocieplać budynki, wymieniać okna i drzwi, modernizować systemy grzewcze i wentylacyjne. Termomodernizacja budynków przyczynia się do zmniejszenia zużycia energii i emisji gazów cieplarnianych.
- **Rozwój infrastruktury rowerowej i pieszej:** Należy budować nowe ścieżki rowerowe i chodniki, a także modernizować istniejące. Rozwój infrastruktury rowerowej i pieszej promuje aktywny tryb życia i zmniejsza ruch samochodowy.
- **Ochrona przed hałasem:** Należy sadzić zieleń izolacyjną i wprowadzać ograniczenia prędkości. Ochrona przed hałasem poprawia komfort życia mieszkańców.

Podsumowując, realizacja celów strategicznych rewitalizacji wymaga kompleksowego podejścia, uwzględniającego aspekty społeczne, ekonomiczne i przestrzenne. Cele i kierunki rewitalizacji będą osiąmane poprzez realizację konkretnych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych,

wskazanych w części 3 niniejszego rozdziału. Poniżej przedstawiono strukturę programowej części procesu rewitalizacji,

Rysunek 8. Współzależność celów strategicznych GPR

II.3. Podstawowe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podejmowane będą bezpośrednio w celu eliminacji lub ograniczenia niepożądanych zjawisk zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji. Działania mogą być realizowane przez Gminę Stepnica, ale także przez innych interesariuszy procesu rewitalizacji, samodzielnie lub w partnerstwie z Gminą Stepnica.

W ramach planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych uwzględniono działania, które będą realizowane głównie przez Gminę Stepnica lub jej jednostki organizacyjne.

Planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaplanowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji na terenie gminy Stepnica zostały przedstawione w tabelach poniżej. Inwestycje zostały określone w celu rozwiązania zidentyfikowanych problemów.

Szczegółowe powiązania i komplementarność pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami omówiono w podrozdziale II.5. Komplementarność przedsięwzięć.

Tytuł projektu:	„Nie-sami-dzielni” - rozwój usług społecznych	
P1	Obszar rewitalizacji:	Projekt zintegrowany
	Lokalizacja:	cały obszar rewitalizacji
	Projekt miękkiej	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Stepnica	
Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 1: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez dostęp do szerokiej oferty usług społecznych oraz wzmocnienie lokalnej tożsamości	
Cel i zakres rzeczowy projektu		
Celem projektu jest wzrost dostępności do usług społecznych poprzez rozwój form wsparcia i opieki w życiu codziennym osób zagrożonych wykluczeniem ze względu na wiek, stan zdrowia, niepełnosprawność, w tym potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i niesamodzielnych w Gminie Stepnica. Działania projektowe podniosą efektywność systemu wsparcia na rzecz ww. osób z gwarancją na utrzymanie ich w aktywności, samodzielności życiowej w środowisku lokalnym/poza wsparciem instytucjonalnym. Ponadto przewidziano sfinansowanie utworzenia i funkcjonowania wypożyczalni sprzętu wspomagającego (zwiększającego samodzielność tych osób) i sprzętu pielęgnacyjnego (niezbędnego do opieki nad tymi osobami). W projekcie założono wsparcie dla osób wykonujących usługi opiekuńcze w formie szkolenia z pierwszej pomocy: 2 opiekunki zatrudnione w ramach projektu u Realizatora oraz 10 osób z otoczenia osób potrzebujących wsparcia (typ3) świadczących usługi sąsiedzkie. Projekt dotyczy usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej, z		

uwzględnieniem usług promujących ideę wolontariatu w celu zapewnienia dostępu do innej usługi mającej na celu zaspokajanie aktualnych potrzeb (społecznych czy zdrowotnych). Projekt gwarantuje zwiększenie liczby miejsc świadczenia usług społecznych – zwiększenie o 50 osób objętych usługami opiekuńczymi oraz o 2 osoby świadczące usługi opiekuńcze i o 10 osób świadczących usługi opiekuńcze sąsiedzkie i wprowadzenie specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania przez min. 2 osoby je świadczące. Uzupełnieniem działań będzie realizacja form aktywności w formule Centrum Aktywnego Seniora dla min. 50 osób., seniorów zagrożonych wykluczeniem ze względu na wiek z wdrożeniem form aktywności społecznych, edukacyjnych oraz integracyjnych.			
Projekty powiązane		Projekt powiązany funkcjonalnie z pozostałymi projektami z CELU 1: G3 i G8, a także CELU 2: G6, G7, G10 i G14.	
Grupa docelowa			
Projekt dla całej gminy zakładający, że odbiorcami/ grupą docelową działań będą co najmniej w 30% mieszkańcy obszarów rewitalizacji (OR).			
Sposób oceny uzyskanych rezultatów			
Wskaźniki produktu/rezultatu:		Uczestnictwo co najmniej 70 os. w tym dla 50 os. (45 kobiet) w formie usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w formach środowiskowych.	
Źródła finansowania:			
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	łączna wartość projektu
100 000,-	850 000,-	50 000,-	1 000 000,-
Uwagi nt. źródeł finansowania	FEPZ		
Rok rozpoczęcia projektu		Rok zakończenia projektu	
2025		2027	

Tytuł projektu:	<i>Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej w Jarszewku</i>		
P2	Obszar rewitalizacji:	Jarszewko	
	Lokalizacja:	dz. nr 72/2 i 75 obręb geodezyjny Jarszewko	

	Projekt inwestycyjny		
Podmiot realizujący projekt	Gmina Stepnica		
Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 3: Poprawa infrastruktury technicznej i ochrona środowiska		
Cel i zakres rzeczowy projektu			
Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wspiera rozwój społeczny poprzez ułatwianie życia mieszkańców i poprawę warunków sanitarnych. Budowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej jest kluczowym elementem infrastruktury, który zapewnia mieszkańcom dostęp do czystej wody, odprowadza ścieki i przyczynia się do poprawy zdrowia publicznego i ochrony środowiska. Budowa sieci będzie realizowana wzdłuż istniejących dróg oraz będzie miała na celu uzbrojenie terenu z ok. 70 działkami przeznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową.			
Projekty powiązane	Projekt kompatybilny z projektami G4, G5 oraz G8, które łącznie rozwiążą problemy związane z ekologiczną gospodarką wodno-kanalizacyjną w Gminie.		
Grupa docelowa			
Mieszkańcy sołectwa Jarszewko oraz jego przyszli mieszkańcy.			
Sposób oceny uzyskanych rezultatów			
Wskaźniki produktu/rezultatu:	Dokumentacja projektowa Protokoły odbiorów		
Źródła finansowania:			
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	Łączna wartość projektu
	2 400 000,-	600 000,-	3 000 000,-
Uwagi nt. źródeł finansowania			
Rok rozpoczęcia projektu		Rok zakończenia projektu	
2029		2029	

Tytuł projektu:		<i>Działalność aktywizująco-edukacyjna Szkoły Aktywnego Wypoczynku „FRAJDA” w Czarnocinie</i>	
P3	Obszar rewitalizacji:	Czarnocin	
	Lokalizacja:	Podobszar rewitalizacji Czarnocin	
	Projekt miękkie		
Podmiot realizujący projekt	<i>Szkoła Aktywnego Wypoczynku „FRAJDA” w Czarnocinie</i>		
Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 1: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez dostęp do szerokiej oferty usług społecznych oraz wzmocnienie lokalnej tożsamości		
Cel i zakres rzeczowy projektu			
Jednym z podstawowych problemów reintegracji społecznej i zawodowej na obszarach problemowych jest niski poziom kompetencji i umiejętności społecznych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Projekt zakłada świadczenie usług aktywnej integracji o charakterze społecznym, których celem jest nabycie, przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej oraz aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym poprzez udział w zajęciach organizowanych przez Szkołę Aktywnego Wypoczynku w Czarnocinie. Planowane działania obejmują: działania z zakresu poradnictwa specjalistycznego służące przywróceniu lub wzmocnieniu kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej; działania z zakresu poradnictwa i wsparcia indywidualnego oraz grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego; kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy; udział w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, o której mowa w przepisach o przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W ramach zajęć prowadzone będą warsztaty rozwijające tożsamość i patriotyzm lokalny.			
Projekty powiązane	Projekt powiązany z pozostałymi projektami miękkimi: G1 oraz G8.		
Grupa docelowa			

Projekt skierowany bezpośrednio do mieszkańców sołectwa Czarnocin			
Sposób oceny uzyskanych rezultatów			
Wskaźniki produktu/rezultatu:	Uczestnictwo minimum 15 osób, w tym co najmniej 5 seniorów. Listy obecności. Dziennik zajęć.		
Źródła finansowania:			
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	łączna wartość projektu
	120 000,-	30 000,-	150 000,-
Uwagi nt. źródeł finansowania			
Rok rozpoczęcia projektu		Rok zakończenia projektu	
2026		2027	

Tytuł projektu:	Modernizacja ujęcia wody w Budzieniu	
P4	Obszar rewitalizacji:	Budzień
	Lokalizacja:	dz. nr 12/3 obręb geodezyjny Budzień
	Projekt inwestycyjny	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Stepnica	
Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 3: Poprawa infrastruktury technicznej i ochrona środowiska	
Cel i zakres rzeczowy projektu		
Modernizacja ujęcia wody rozwiąże kilka kluczowych problemów: poprawę jakości wody (usuwanie zanieczyszczeń, obniżanie zawartości metali ciężkich), zwiększenie wydajności ujęcia (przez modernizację urządzeń i zapobieganie zamulaniu studni), oraz zapewnienie stabilności parametrów wody.		

Projekt ma na celu poprawę jakości mieszkańców Budzienia, wyeliminowanie problemów w ciągłością dostaw wody. Dodatkowym problemem jest jakość wody. Dzięki wykonanym działaniom inwestycyjnym polegającym na pracach technologicznym, zastosowaniu nowoczesnych urządzeń efekt zostanie osiągnięty.			
Projekty powiązane	Projekt kompatybilny z projektami G2, G5 oraz G8, które łącznie rozwiążą problemy związane z ekologiczną gospodarką wodno-kanalizacyjną w Gminie.		
Grupa docelowa			
Grupę docelową stanowią wszyscy mieszkańcy miejscowości Budzień.			
Sposób oceny uzyskanych rezultatów			
Wskaźniki produktu/rezultatu:	Dokumentacja projektowa Protokoły odbiorów		
Źródła finansowania:			
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	łączna wartość projektu
	1 600 000,-	400 000,-	2 000 000,-
Uwagi nt. źródeł finansowania			
Rok rozpoczęcia projektu		Rok zakończenia projektu	
2030		2030	

Tytuł projektu:	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Budzieniu		
P5	Obszar rewitalizacji:	Budzień	
	Lokalizacja:	dz. nr 19/3 obręb geodezyjny Budzień	
	Projekt Inwestycyjny		
Podmiot realizujący projekt	Gmina Stepnica		

Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 3: Poprawa infrastruktury technicznej i ochrona środowiska		
Cel i zakres rzeczowy projektu			
Modernizacja oczyszczalni ścieków pozwoli na wyeliminowanie mogących pojawić się problemów związanych z zanieczyszczeniem wód, poprawę jakości oczyszczonych ścieków, zwiększenie efektywności energetycznej. Modernizacja obejmie zastosowanie bardziej energooszczędnych urządzeń i procesów, co obniży koszty eksploatacji. Istniejącą oczyszczalnię została wybudowana prawie 10 lat temu, obecnie stosuje się nowe technologie, które zostaną zastosowane w celu uzyskania wyższej efektywności ekonomiczno-ekologicznej obiektu.			
Projekty powiązane	Projekt kompatybilny z projektami G2, G4 oraz G8, które łącznie rozwiążą problemy związane z ekologiczną gospodarką wodno-kanalizacyjną w Gminie.		
Grupa docelowa			
Mieszkańcy sołectwa Budzień.			
Sposób oceny uzyskanych rezultatów			
Wskaźniki produktu/rezultatu:	Dokumentacja projektowa Protokoły odbiorów		
Źródła finansowania:			
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	Łączna wartość projektu
	600 000,-	150 000,-	700 000,-
Uwagi nt. źródeł finansowania			
Rok rozpoczęcia projektu		Rok zakończenia projektu	
2031		2031	

Tytuł projektu:	<i>Budowa świetlicy kontenerowej w Budzieniu</i>	
P6	Obszar rewitalizacji:	Budzień

	Lokalizacja:	dz. nr 19/3 obręb geodezyjny Budzień	
Projekt Inwestycyjny			
Podmiot realizujący projekt	Gmina Stepnica		
Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 2: Wzmocnienie infrastruktury społecznej		
Cel i zakres rzeczowy projektu			
Budowa świetlicy na wsi rozwiązuje wiele problemów związanych z brakiem infrastruktury społeczno-kulturalnej, oferując mieszkańcom miejsce spotkań, edukacji, rekreacji i rozwijania zainteresowań. Celem projektu jest budowa 3 modułowej kontenerowej świetlicy w Sołectwie Budzień wraz z budowa przyłącza wod.-kan. i energetycznego. Całkowita powierzchnia zabudowy to ok.45 m2. Projektuje się wykonanie powierzchni utwardzonej przed świetlicą w postaci dojazdu, chodnika, parkingu. Wykonany zostanie również trawnik.			
Projekty powiązane	Projekt powiązany w projektami miękkimi: G1, G3 oraz G8.		
Grupa docelowa			
Mieszkańcy sołectwa Budzień.			
Sposób oceny uzyskanych rezultatów			
Wskaźniki produktu/rezultatu:	Dokumentacja projektowa Protokoły odbiorów		
Źródła finansowania:			
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	Łączna wartość projektu
	440 000,-	110 000,-	550 000,-
Uwagi nt. źródeł finansowania			
Rok rozpoczęcia projektu		Rok zakończenia projektu	
2033		2033	

Tytuł projektu:		Budowa budynków wielorodzinnych na mieszkania komunalne w Łące	
P7	Obszar rewitalizacji:	Łąka, Racimierz, Żarnowo	
	Lokalizacja:	dz. nr 118/11 obręb geodezyjny Racimierz	
	Projekt Inwestycyjny		
Podmiot realizujący projekt	Gmina Stepnica		
Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 2: Wzmocnienie infrastruktury społecznej		
Cel i zakres rzeczowy projektu			
Zrealizowanie projektu ma poprawić warunki życia mieszkańców, głównie młodych oraz osób samotnych w podeszłym wieku, często z niepełnosprawnością ruchową. Młodzi mieszkańcy, którzy mieszkają u rodziców w małych mieszkaniach nie mają warunków do założenia rodziny, posiadania dzieci. W skrajnych przypadkach mieszkają w lepszych warunkach u rodziców, jednak chcą się usamodzielnić i mieszkać na tzw. „swoim”. Osoby w podeszłym wieku, bardzo często samotne, bez rodziny, nie mają dogodnych warunków w ich obecnym miejscu zamieszkania, bardzo często mieszkają na piętrach budynków, co nie daje im komfortu życia i utrudnia egzystencję. Celem projektu jest wybudowanie dwóch bloków 18 rodzinnych, co da efekt w postaci 36 mieszkań. W każdym z bloków będzie: 6 mieszkań 3 pokojowych, 6 mieszkań 2 pokojowych oraz 6 mieszkań 1 pokojowych. Jedna kawalerka zlokalizowana w każdym bloku na parterze będzie przeznaczona i wyposażona dla osób z niepełnosprawnościami.			
Projekty powiązane	Projekt powiązany z pozostałymi projektami infrastruktury w OR Łąka, Racimierz, Żarnowo (G8, G9, G10, G12, G13, G14, U2, U3, U4, U5 i U6), a także z projektem zintegrowanym G1.		
Grupa docelowa			
Mieszkańcy głównie miejscowości Łąka, Racimierz, Żarnowa i Jarszewka nieposiadający własnego mieszkania i niemający tzw. zdolności kredytowej z powodu niskich dochodów. Nie wyklucza się przydziału mieszkań dla mieszkańców z innych miejscowości położonych w obszarach rewitalizowanych w Gminie.			
Sposób oceny uzyskanych rezultatów			
Wskaźniki produktu/rezultatu:	Dokumentacja projektowa Protokoły odbiorów		

Źródła finansowania:			
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	Łączna wartość projektu
8 000 000,-		2 000 000,-	10 000 000,-
Uwagi nt. źródeł finansowania			
Rok rozpoczęcia projektu		Rok zakończenia projektu	
2030		2032	

Tytuł projektu:		<i>Budowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w Łące</i>	
P8	Obszar rewitalizacji:	Łąka, Racimierz, Żarnowo	
	Lokalizacja:	dz. nr 42 obręb geodezyjny Racimierz	
	Projekt Inwestycyjny		
Podmiot realizujący projekt	Gmina Stepnica		
Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 3: Poprawa infrastruktury technicznej i ochrona środowiska		
Cel i zakres rzeczowy projektu			
Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wspiera rozwój społeczny poprzez ułatwianie życia mieszkańców i poprawę warunków sanitarnych. Budowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej jest kluczowym elementem infrastruktury, który zapewnia mieszkańcom dostęp do czystej wody, odprowadza ścieki i przyczynia się do poprawy zdrowia publicznego i ochrony środowiska. Budowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej jest kluczowym elementem infrastruktury, który zapewnia mieszkańcom dostęp do czystej wody, odprowadza ścieki i przyczynia się do poprawy zdrowia publicznego i ochrony środowiska. Budowa sieci będzie na działkach drogowych, przy których znajdują się nieruchomości, na których realizowana jest zabudowa mieszkaniowa oraz zabudowa jest planowana. Uzbrajanie terenów pod rozwój budownictwa mieszkaniowego jest ważne dla mieszkańców.			

Projekty powiązane	Projekt kompatybilny z projektami G2, G4 oraz G5, które łącznie rozwiążą problemy związane z ekologiczną gospodarką wodno-kanalizacyjną w Gminie.		
Grupa docelowa			
Obecni i przyszli mieszkańcy wsi Łąka.			
Sposób oceny uzyskanych rezultatów			
Wskaźniki produktu/rezultatu:	Dokumentacja projektowa Protokoły odbiorów		
Źródła finansowania:			
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	Łączna wartość projektu
	350 000,-	150 000,-	500 000,-
Uwagi nt. źródeł finansowania	W przypadku braku środków na realizację w/w zadań w funduszach europejskich będziemy poszukiwać możliwości sfinansowania zadania ze źródeł krajowych.		
Rok rozpoczęcia projektu		Rok zakończenia projektu	
2034		2034	

Tytuł projektu:	Modernizacja boiska wielofunkcyjnego w Łące		
P9	Obszar rewitalizacji:	Łąka, Racimierz, Żarnowo	
	Lokalizacja:	dz. nr 118/12 obręb geodezyjny Racimierz	
	Projekt Inwestycyjny		
Podmiot realizujący projekt	Gmina Stepnica		
Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 2: Wzmocnienie infrastruktury społecznej		
Cel i zakres rzeczowy projektu			

Funkcjonowanie zmodernizowanego boiska sportowego rozwiązuje wiele problemów społecznych, głównie poprzez promowanie zdrowego stylu życia i integrację lokalnych społeczności. Umożliwia aktywność fizyczną, co wpływa pozytywnie na zdrowie, a także daje możliwość spotkań i interakcji społecznych.

Modernizowane boisko w Łące wybudowane 14 lat temu, jest najczęściej użytkowanym obiektem sportowym w OR. Ich intensywna eksploatacja oraz zużycie nawierzchni wymagają pilnych działań. Inwestycja przewiduje m.in. uzupełnienie ubytków, wykonanie nowej nawierzchni, malowanie linii, zabezpieczenie krawędzi kostką betonową oraz naprawy ogrodzenia i piłko chwyty.

Celem prac jest poprawa bezpieczeństwa, estetyki i funkcjonalności obiektu, który służy lokalnej społeczności – zarówno dzieciom i młodzieży podczas zajęć szkolnych, jak i mieszkańcom w trakcie treningów, turniejów i wydarzeń sportowych. Dzięki modernizacji, boisko będzie nie tylko trwalsze, ale też bardziej dostępne i atrakcyjne dla użytkowników.

Projekty powiązane	Pozostałe projekty infrastrukturalne realizowane w Łące: G7, G10, G11.		
Grupa docelowa			
Dzieci, młodzież i dorośli mieszkańcy miejscowości z OR Łąka, Racimierz, Żarnowo.			
Sposób oceny uzyskanych rezultatów			
Wskaźniki produktu/rezultatu:	Dokumentacja projektowa Protokoły odbiorów		
Źródła finansowania:			
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	Łączna wartość projektu
	120 000,-	30 000,-	150 000,-
Uwagi nt. źródeł finansowania			
Rok rozpoczęcia projektu		Rok zakończenia projektu	
2026		2026	

Tytuł projektu:		Rozbudowa i modernizacja placu zabaw w Łące	
P10	Obszar rewitalizacji:	Łąka, Racimierz, Żarnowo	
	Lokalizacja:	dz. nr 118/12 obręb geodezyjny Racimierz	
	Projekt Inwestycyjny		
Podmiot realizujący projekt	Gmina Stepnica		
Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 2: Wzmocnienie infrastruktury społecznej		
Cel i zakres rzeczowy projektu			
Place zabaw to miejsca, gdzie dzieci mogą spotykać się z rówieśnikami, uczyć się współpracy, dzielenia się i komunikacji. Dzięki różnorodnym urządzeniom na placu zabaw dzieci mogą aktywnie spędzać czas i ćwiczyć swoje umiejętności ruchowe, co sprzyja również rozwojowi psychofizycznemu. Istniejący plac zabaw w Łące powstał w 2011 roku i pomimo bieżącej konserwacji niektóre z urządzeń wymagają wymiany na nowe, zbudowane z innych materiałów lepszych i bezpieczniejszych od tych sprzed 14 lat. Planujemy również zamontować nowe urządzenia, które uatrakcyjnią ofertę placu zabaw dla dzieci. Modernizacji wymaga również ogrodzenie placu. Celem inwestycji jest rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej poprzez modernizację placu zabaw.			
Projekty powiązane	Pozostałe projekty infrastrukturalne realizowane w Łące: G7, G9, G11.		
Grupa docelowa			
Dzieci, młodzież i dorośli mieszkańcy miejscowości z OR Łąka, Racimierz, Żarnowo.			
Sposób oceny uzyskanych rezultatów			
Wskaźniki produktu/rezultatu:	Dokumentacja projektowa Protokoły odbiorów		
Źródła finansowania:			
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	Łączna wartość projektu

	120 000,-	30 000,-	150 000,-
Uwagi nt. źródeł finansowania			
Rok rozpoczęcia projektu	Rok zakończenia projektu		
2026	2026		

Tytuł projektu:	Organizacja zajęć świetlicy socjoterapeutycznej w świetlicy wiejskiej w Łące		
P11	Obszar rewitalizacji:	Łąka, Racimierz, Żarnowo	
	Lokalizacja:	dz. nr 118/12 obręb geodezyjny Racimierz	
	Projekt miękki		
Podmiot realizujący projekt	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci		
Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 1: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez dostęp do szerokiej oferty usług społecznych oraz wzmocnienie lokalnej tożsamości		
Cel i zakres rzeczowy projektu			
Projekt ma pomóc w rozwiązywaniu problemów z nauką, problemów emocjonalnych i rodzinnych, a także problemów występujących w relacjach z rówieśnikami. Projekt ma również pomóc rodzicom w rozwiązywaniu codziennych problemów w relacji dziecko - rodzic. Celem projektu jest udzielenie wsparcia dzieciom uczęszczającym m.in. do szkoły podstawowej. Wsparcie w trudnych sytuacjach, zarówno w domu, jak i w szkole. Pomoc w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych, społecznych i psychologicznych. Pomoc w odrabianiu lekcji, wsparcie w przygotowaniu do egzaminów, rozwijanie zainteresowań i talentów. Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych, rozwiązywanie konfliktów, budowanie relacji z rówieśnikami, rozwijanie poczucia przynależności. Zwalczanie lęków, poprawa samopoczucia, regulacja emocji, rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem. Pomoc w trudnych sytuacjach rodzinnych, wsparcie dla rodziców, rozwijanie umiejętności rodzicielskich. Kształtowanie właściwych zachowań, rozwijanie poczucia odpowiedzialności, przestrzeganie zasad społecznych.			

W świetlicy zatrudnieni zostaną specjaliści z różnych dziedzin, zakupione zostanie niezbędne wyposażenie służące codziennej pracy pedagogów, psychologów i terapeutów i innych specjalistów.				
Projekty powiązane		Pozostałe projekty miękkie: G1, G3 i G6.		
Grupa docelowa				
Grupą docelową będą dzieci uczęszczające do Szkoły Podstawowej w Racimierzu, dzieci młodsze, a także ich rodzice.				
Sposób oceny uzyskanych rezultatów				
Wskaźniki produktu/rezultatu:		Lista obecności. Dzienniki zajęć.		
Źródła finansowania:				
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych		Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	Łączna wartość projektu
		270 000,-	30 000,-	300 000,-
Uwagi nt. źródeł finansowania				
Rok rozpoczęcia projektu			Rok zakończenia projektu	
2026			2027	

Tytuł projektu:	Remont dachu i elewacji w Szkole Podstawowej w Racimierzu		
P12	Obszar rewitalizacji:	Łąka, Racimierz, Żarnowo	
	Lokalizacja:	dz. nr 334/4 obręb geodezyjny Racimierz	
	Projekt inwestycyjny		

Podmiot realizujący projekt	Gmina Stepnica		
Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 3: Poprawa infrastruktury technicznej i ochrona środowiska		
Cel i zakres rzeczowy projektu			
Remont dachu i elewacji szkoły rozwiązuje wiele problemów, poprawiając komfort i bezpieczeństwo uczniów oraz nauczycieli. Przede wszystkim, remont dachu eliminuje przecieki, poprawia izolację cieplną, co obniża koszty ogrzewania i zapewnia lepsze warunki w pomieszczeniach. Uszkodzenia dachu mogą stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów i nauczycieli, a także prowadzić do uszkodzeń konstrukcyjnych budynku. Wykonany zostanie remont dachu i elewacji na „starej” części szkoły, który ma na celu również poprawę wyglądu i efektywności budynku użyteczności publicznej. W przypadku remontu dachu zostanie wykonana nowa pokrycie. Elewację będzie odświeżona, tj. umyta, zabezpieczona środkami oraz pomalowana.			
Projekty powiązane	Pozostałe projekty infrastrukturalne realizowane w Raciborzu: G13 i G14.		
Grupa docelowa			
Grupę docelową stanowią dzieci i młodzież uczęszczające do szkoły, ich rodzice oraz pracujący tam nauczyciele.			
Sposób oceny uzyskanych rezultatów			
Wskaźniki produktu/rezultatu:	Dokumentacja projektowa Protokoły odbiorów		
Źródła finansowania:			
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	Łączna wartość projektu
	240 000,-	60 000,-	300 000,-
Uwagi nt. źródeł finansowania			
Rok rozpoczęcia projektu		Rok zakończenia projektu	
2026		2026	

Tytuł projektu:	<i>Budowa instalacji fotowoltaicznej na budynku Szkoły Podstawowej i budynku po Sali gimnastycznej w Racimierzu</i>		
P13	Obszar rewitalizacji:	Łąka, Racimierz, Żarnowo	
	Lokalizacja:	dz. nr 334/4 obręb geodezyjny Racimierz	
	Projekt inwestycyjny		
Podmiot realizujący projekt	Gmina Stepnica		
Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 3: Poprawa infrastruktury technicznej i ochrona środowiska		
Cel i zakres rzeczowy projektu			
Zmniejszenie rachunków za prąd, co przekłada się na oszczędność budżetu. Produkcja energii ze słońca przyczynia się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Instalacja fotowoltaiczna może być wykorzystywana w celach edukacyjnych, aby uczyć uczniów o odnawialnych źródłach energii. Wykorzystane zostaną do tego duże połacie dachowe obiektów. Celem projektu jest obniżenie kosztów funkcjonowania Szkoły Podstawowej jak i planowanego Domu Dziennego Pobytu.			
Projekty powiązane	Pozostałe projekty infrastrukturalne realizowane w Raciborzu: G12 i G14.		
Grupa docelowa			
Dzieci, młodzież i dorośli mieszkańcy miejscowości z OR Łąka, Racimierz, Żarnowo.			
Sposób oceny uzyskanych rezultatów			
Wskaźniki produktu/rezultatu:	Dokumentacja projektowa Protokoły odbiorów		
Źródła finansowania:			
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	Łączna wartość projektu

	240 000,-	60 000,-	300 000,-
Uwagi nt. źródeł finansowania			
Rok rozpoczęcia projektu	Rok zakończenia projektu		
2027	2027		

Tytuł projektu:	Adaptacja budynku po sali gimnastycznej w Racimierzu na Dom Dziennego Pobytu	
P14	Obszar rewitalizacji:	Łąka, Racimierz, Żarnowo
	Lokalizacja:	dz. nr 345/4 obręb geodezyjny Racimierz
	Projekt inwestycyjny	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Stepnica	
Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 2: Wzmocnienie infrastruktury społecznej	
Cel i zakres rzeczowy projektu		
Realizacja projektu rozwiązuje wiele problemów, takich jak samotność, utrata sprawności fizycznej i psychicznej, a także zapewnia wsparcie dla osób starszych i ich rodzin. Oferuje aktywizację, rehabilitację, terapię zajęciową, wsparcie psychologiczne i socjalne, a także zorganizowany czas wolny, co przyczynia się do poprawy jakości życia i utrzymania samodzielności osób starszych. Celem projektu jest zagospodarowanie przestrzeni w byłej Sali gimnastycznej na Dom Dziennego pobytu. Pomieszczenia powinny być przystosowane oraz spełniać następujące funkcje: • pokoju dziennego pobytu; • wypoczynkowego i pracowni terapii indywidualnej; • pracowni terapii grupowej; • łazienki przystosowanej dla osób niepełnosprawnych; • jadalni.		

Projekty powiązane	Pozostałe projekty infrastrukturalne realizowane w Racimierzu: G12 i G13.		
Grupa docelowa			
Osoby starsze (emeryci i renciści) osoby z niepełnosprawnościami, które ze względu na wiek, stan zdrowia, sytuację życiową, warunki rodzinne, mieszkaniowe, materialne i bezradności w sprawach prowadzenia gospodarstwa domowego nie są w stanie normalnie funkcjonować w społeczeństwie.			
Sposób oceny uzyskanych rezultatów			
Wskaźniki produktu/rezultatu:	Dokumentacja projektowa Protokoły odbiorów		
Źródła finansowania:			
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	Łączna wartość projektu
	400 000,-	100 000,-	500 000,-
Uwagi nt. źródeł finansowania			
Rok rozpoczęcia projektu		Rok zakończenia projektu	
2027		2027	

II.4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne o charakterze uzupełniającym

Tytuł projektu:	<i>Rewitalizacja i adaptacja budynków gospodarstwa rolnego i agroturystycznego celem stworzenia przestrzeni edukacyjnej</i>		
U1	Obszar rewitalizacji:	Jarszewko	
	Lokalizacja:	Obręb Jarszewko, działka nr 77, gospodarstwo Jarszewko 23	
	Projekt inwestycyjny		
Podmiot realizujący projekt	<i>Gospodarstwo rolne Agnieszka i Bartosz Suleja</i>		

Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 2: Wzmocnienie infrastruktury społecznej
Cel i zakres rzeczowy projektu	
Rozmowy, spotkania z mieszkańcami wskazują na potrzebę stworzenia miejsca integracji, spotkań i działań związanych z tradycją kulturą i tożsamością regionalną. W obszarze wsi brakuje nowoczesnych miejsc, dostosowanych do różnych grup wiekowych, które oferowałyby zajęcia edukacyjne, integracyjne i rękodzielnicze w środowisku wiejskim. Przekłada się to na niską dostępność działań budujących świadomość historyczno-kulturową oraz promujących tradycje rolnicze i kulinarne północnej części gminy Stepnica. Przesłanką do podjęcia projektu jest niski poziom edukacji i kapitału społecznego, a także niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym mieszkańców wsi Jarszewko oraz niski stopień przedsiębiorczości. Realizacja projektu ma umożliwić aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców wsi Jarszewko, poprzez promowanie, zachowanie i tworzenie lokalnych tradycji kulinarnych, rękodzielniczych oraz dawnej techniki rolniczej i wiejskiej. Celem operacyjnym projektu jest stworzenie funkcjonalnej przestrzeni edukacyjnej i warsztatowej w pochodzącym z początku XX wieku gospodarstwie rolnym, w oparciu o zachowane elementy architektury i wyposażenia oraz rozbudowa przestrzeni według dawnych schematów budowlanych (zagroda czworoboczna). Adaptacja terenu gospodarstwa umożliwi: - promowanie obecnych i dawnych lokalnych tradycji rolniczych, kulinarnych i rękodzielniczych przy wsparciu istniejących w miejscowości tradycyjnych gospodarstw wiejskich, - zwiększenie integracji i aktywizacji społecznej poprzez włączenie mieszkańców wsi Jarszewko w prowadzenie organizacji warsztatów i spotkań, - organizację cyklicznych warsztatów dla turystów, grup szkolnych, seniorów i innych : np. historia rolnictwa, historia wsi i regionu, dawne techniki, kulinaria regionalne, - promocję ekoturystyki w gminie Stepnica poprzez zapoznanie z funkcjonowaniem tradycyjnych gospodarstw rolnych we wsi Jarszewko. Rozwój oferty turystyczno-edukacyjnej oraz zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji ma szansę zainicjować rozwój gospodarczy, poprawę jakości życia i aktywizację mieszkańców wsi Jarszewko poprzez zwiększenie ruchu turystycznego, w tym turystyki rowerowej. Zakres rzeczowy: 1. Adaptacja pomieszczeń budynku gospodarczego, zbudowanego w 1907 roku, do prowadzenia warsztatów edukacyjnych: stworzenie salki warsztatowej, kuchni oraz sanitariatów (sala szkoleniowa 50 m kw., zaplecze kuchenne i sanitarne). W latach 2023-2024 w oparciu o środki własne wykonano wymianę pokrycia dachowego, remont więźby, wzmocnienie wiązań ścian oraz czyszczenie elewacji frontowej budynku, co znacznie poprawiło estetykę gospodarstwa i miejscowości. 2. Zakup wyposażenia: stołów, sprzętu kuchennego, narzędzi rękodzielniczych, kuchni kaflowej, zewnętrznego pieca chlebowego.	

3. Budowa altany / wiaty warsztatowej w formie stodoły w technice ryglowej, celem domknięcia kompozycji pierwotnie istniejącej zagrody, zademonstrowania historycznej sztuki budowlanej oraz stworzenia miejsca dla organizacji spotkań edukacyjnych w okresie wiosenno-letnim.

Ramowy harmonogram:

-2025-2026- prace projektowe

-2026-2027 – prace budowlane, wyposażenie

-2027-2028 – inauguracja, pierwsze warsztaty

Projekty powiązane	Pozostałe projekty Celu 2: P6, P7, P9, P10, P14.		
Grupa docelowa			
Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, młodzież z terenów wiejskich i miejskich, seniorzy, koła gospodyń wiejskich i organizacje społeczne, turyści indywidualni i zorganizowani.			
Sposób oceny uzyskanych rezultatów			
Wskaźniki produktu/rezultatu:	Dokumentacja projektowa Protokoły odbiorów		
Źródła finansowania:			
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	Łączna wartość projektu
50 000	200 000	50 000	300 000
Uwagi nt. źródeł finansowania	Dotacje gminne, dotacje ARiMR, LEADER z LGD, środki własne		
Rok rozpoczęcia projektu		Rok zakończenia projektu	
2025		2028	

Tytuł projektu:	Remont drogi powiatowej 4128Z w Czarnocinie		
U2	Obszar rewitalizacji:	Czarnocin	
	Lokalizacja:	dz. nr 30 i 34 obręb geodezyjny Czarnocin	
	Projekt inwestycyjny		

Podmiot realizujący projekt	Starostwo Powiatowe w Goleniowie		
Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 3: Poprawa infrastruktury technicznej i ochrona środowiska		
Cel i zakres rzeczowy projektu			
Realizacja projektu wpłynie na poprawę bezpieczeństwa, zmniejszenie utrudnień w ruchu, poprawę komfortu jazdy, a także zwiększenie dostępności turystycznej obszarów nadzalewowych.			
Celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa drogi na obszarze miejscowości Czarnocin. Planowane zadanie obejmuje przede wszystkim frezowanie istniejącej nawierzchni drogi, która jest w bardzo złym stanie technicznym, liczne dziury, koleiny. Wykonanie nowej podbudowy i warstwy asfaltowej, pobocza i wjazdu na posesję.			
Projekty powiązane	Projekt przebudowy dróg gminnych – U2.		
Grupa docelowa			
Grupą docelową są mieszkańcy i turyści poruszający się drogą Stepnica- Czarnocin.			
Sposób oceny uzyskanych rezultatów			
Wskaźniki produktu/rezultatu:	Dokumentacja projektowa Protokoły odbiorów		
Źródła finansowania:			
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	Łączna wartość projektu
	2 400 000,-	600 000,-	3 000 000,-
Uwagi nt. źródeł finansowania	Projekt partnerski realizowany przez Starostwo Powiatowe w Goleniowie z Gminą Stepnica.		
Rok rozpoczęcia projektu		Rok zakończenia projektu	
2028		2028	

Tytuł projektu:	<i>Przebudowa dróg gminnych w Czarnocinie</i>		
U3	Obszar rewitalizacji:	Czarnocin	
	Lokalizacja:	dz. nr 32/2, 36, 29/18, 29/31 obręb geodezyjny Czarnocin	
	Projekt inwestycyjny		
Podmiot realizujący projekt	Gmina Stepnica		
Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 3: Poprawa infrastruktury technicznej i ochrona środowiska		
Cel i zakres rzeczowy projektu			
Przebudowa dróg gminnych ma na celu rozwiązanie problemu złego stanu nawierzchni, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, zwiększenie komfortu jazdy oraz ułatwienie komunikacji. Celem przebudowy dróg jest poprawa jakości dróg, które obecnie są o nawierzchni gruntowej lub tłuczniowej. Planuje się wykonanie nowej podbudowy i nawierzchni asfaltowej, jak również wykonanie poboczy i wjazdów na posesję. Drogi posiadają liczne ubytki w nawierzchni. Nowa nawierzchnia i przebudowa infrastruktury poprawią komfort jazdy, zmniejszą hałas i wibracje.			
Projekty powiązane	Projekt przebudowy drogi powiatowej– U2.		
Grupa docelowa			
Grupą docelową są mieszkańcy i turyści poruszający się drogami w okolicach Czarnocina.			
Sposób oceny uzyskanych rezultatów			
Wskaźniki produktu/rezultatu:	Dokumentacja projektowa Protokoły odbiorów		
Źródła finansowania:			
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	Łączna wartość projektu
	1 400 000,-	600 000,-	2 000 000,-

Uwagi nt. źródeł finansowania	
Rok rozpoczęcia projektu	Rok zakończenia projektu
2028	2028

Tytuł projektu:		Wykonanie chodnika na cmentarzu komunalnym w Żarnowie	
U4	Obszar rewitalizacji:	Łąka, Racimierz, Żarnowo	
	Lokalizacja:	dz. nr 683 obręb geodezyjny Racimierz	
	Projekt inwestycyjny		
Podmiot realizujący projekt	Gmina Stepnica		
Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 3: Poprawa infrastruktury technicznej i ochrona środowiska		
Cel i zakres rzeczowy projektu			
Budowa chodnika zgodnie z przepisami technicznym, poprawia dostępność cmentarza dla wszystkich odwiedzających, w tym osób z niepełnosprawnościami. Celem projektu jest poprawa dostępności cmentarza zwłaszcza dla osób starszych, z niepełnosprawnościami lub z ograniczonymi możliwościami fizycznymi. Zapewnia bezpieczne przejścia piesze i ułatwia odwiedzanie grobów. Chodnik wykonany na podbudowie piaskowo-cementowej z kostki typu polbruk.			
Projekty powiązane	Projekt uzupełnia przedsięwzięcia podstawowe realizowane w OR Łąka, Racimierz, Żarnowo: G9, G10, G12, G13, G14.		
Grupa docelowa			
Mieszkańcy Jarszewka, Łąki, Racimierz, Żarnowa a szczególnie osoby starsze – z niepełnosprawnościami i z ograniczonymi zdolnościami poruszania się.			
Sposób oceny uzyskanych rezultatów			

Wskaźniki produktu/rezultatu:	Dokumentacja projektowa Protokoły odbiorów		
Źródła finansowania:			
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	Łączna wartość projektu
	80 000,-	20 000,-	100 000,-
Uwagi nt. źródeł finansowania			
Rok rozpoczęcia projektu		Rok zakończenia projektu	
2027		2027	

Tytuł projektu:		<i>Budowa kolumbarium na cmentarzu komunalnym w Żarnowie</i>	
U5	Obszar rewitalizacji:	Łąka, Racimierz, Żarnowo	
	Lokalizacja:	dz. nr 683 obręb geodezyjny Racimierz	
	Projekt inwestycyjny		
Podmiot realizujący projekt	Gmina Stepnica		
Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 3: Poprawa infrastruktury technicznej i ochrona środowiska		
Cel i zakres rzeczowy projektu			
Budowa kolumbarium na cmentarzu komunalnym rozwiązuje problem braku tradycyjnych miejsc pochówku. Kolumbarium jest alternatywą dla grobów indywidualnych i rodzinnych, co daje ludziom możliwość wyboru bardziej ekonomicznej i ekologicznej formy pochówku. Celem projektu jest budowa kolumbarium na 48 komór wraz z zagospodarowaniem terenu wokół, tj. montaż ławek parkowych i utwardzenie terenu przy projektowanych ścianach. Wielu mieszkańców zwracało się do Burmistrza z zapytaniem czy istnieje możliwość pochówku w kolumbarium.			

Projekty powiązane	Projekt uzupełnia przedsięwzięcia podstawowe realizowane w OR Łąka, Racimierz, Żarnowo: G9, G10, G12, G13, G14.		
Grupa docelowa			
Mieszkańcy gminy oraz inne osoby, które zdecydują się na pochówek urnowy.			
Sposób oceny uzyskanych rezultatów			
Wskaźniki produktu/rezultatu:	Dokumentacja projektowa Protokoły odbiorów		
Źródła finansowania:			
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	Łączna wartość projektu
	240 000,-	60 000,-	300 000,-
Uwagi nt. źródeł finansowania			
Rok rozpoczęcia projektu		Rok zakończenia projektu	
2028		2028	

Tytuł projektu:	Przebudowa drogi w ciągu ulicy Topolowej w Żarnowie		
U6	Obszar rewitalizacji:	Łąka, Racimierz, Żarnowo	
	Lokalizacja:	dz. nr 458/2 obręb geodezyjny Racimierz	
	Projekt inwestycyjny		
Podmiot realizujący projekt	Gmina Stepnica		
Realizowane cele szczegółowe LPR	CEL 3: Poprawa infrastruktury technicznej i ochrona środowiska		
Cel i zakres rzeczowy projektu			

Przebudowa drogi rozwiązuje przede wszystkim problem złego stanu nawierzchni, co wpływa na bezpieczeństwo i komfort jazdy. Dodatkowo, poprawi dostępność do stadionu sportowego oraz miejsc rekreacji zlokalizowanych obok stadionu. Celem projektu jest przebudowa drogi przy stadionie sportowym w Żarnowie. Obecnie droga jest o nawierzchni gruntowej. W ramach przebudowy przewiduje się wykonanie podbudowy, nawierzchni asfaltowej, pobocza i wjazdu na posesję.			
Projekty powiązane		Projekt uzupełnia przedsięwzięcia podstawowe realizowane w OR Łąka, Racimierz, Żarnowo: G9, G10, G12, G13, G14.	
Grupa docelowa			
Młodzież i dorośli korzystający ze stadionu sportowego zarówno podczas wydarzeń sportowych jak również innych wydarzeń organizowanych na stadionie i wokół niego jak np. dożynki, festyny, zabawy, zawody pożarnicze itp.			
Sposób oceny uzyskanych rezultatów			
Wskaźniki produktu/rezultatu:		Dokumentacja projektowa Protokoły odbiorów	
Źródła finansowania:			
Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Wkład własny ze środków wnioskodawcy	Łączna wartość projektu
	560 000,-	140 000,-	700 000,-
Uwagi nt. źródeł finansowania			
Rok rozpoczęcia projektu		Rok zakończenia projektu	
2028		2028	

II.5. Lista indykatywna przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Poniżej przedstawiono listę indykatywną planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawarte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Stepnica.

Tabela 2. Lista podstawowych i uzupełniających projektów rewitalizacyjnych

Symbol	Obszar	Tytuł przedsięwzięcia
Przedsięwzięcia podstawowe		
P1	Projekt zintegrowany	„Nie-sami-dzielni” - rozwój usług społecznych
P2	Jarszewko	Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej w Jarszewku
P3	Czarnocin	Działalność aktywizująco-edukacyjna Szkoły Aktywnego Wypoczynku „FRAJDA” w Czarnocinie
P4	Budzień	Modernizacja ujęcia wody w Budzieniu
P5	Budzień	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Budzieniu
P6	Budzień	Budowa świetlicy kontenerowej w Budzieniu
P7	Łąka, Racimierz, Żarnowo	Budowa budynków wielorodzinnych na mieszkania komunalne w Łące
P8	Łąka, Racimierz, Żarnowo	Budowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w Łące
P9	Łąka, Racimierz, Żarnowo	Modernizacja boiska wielofunkcyjnego w Łące
P10	Łąka, Racimierz, Żarnowo	Rozbudowa i modernizacja placu zabaw w Łące
P11	Łąka, Racimierz, Żarnowo	Organizacja zajęć świetlicy socjoterapeutycznej w świetlicy wiejskiej w Łące
P12	Łąka, Racimierz, Żarnowo	Remont dachu i elewacji w Szkole Podstawowej w Racimierzu
P13	Łąka, Racimierz, Żarnowo	Budowa instalacji fotowoltaicznej na budynku Szkoły Podstawowej i budynku po Sali gimnastycznej w Racimierzu
P14	Łąka, Racimierz, Żarnowo	Adaptacja budynku po sali gimnastycznej w Racimierzu na Dom Dziennego Pobytu
Przedsięwzięcia uzupełniające		
U1	Jarszewko	Rewitalizacja i adaptacja budynków gospodarstwa rolnego i agroturystycznego celem stworzenia przestrzeni edukacyjnej

U2	Czarnocin	Remont drogi powiatowej 4128Z w Czarnocinie
U3	Czarnocin	Przebudowa dróg gminnych w Czarnocinie
U4	Łąka, Racimierz, Żarnowo	Wykonanie chodnika na cmentarzu komunalnym w Żarnowie
U5	Łąka, Racimierz, Żarnowo	Budowa kolumbarium na cmentarzu komunalnym w Żarnowie
U6	Łąka, Racimierz, Żarnowo	Przebudowa drogi w ciągu ulicy Topolowej w Żarnowie

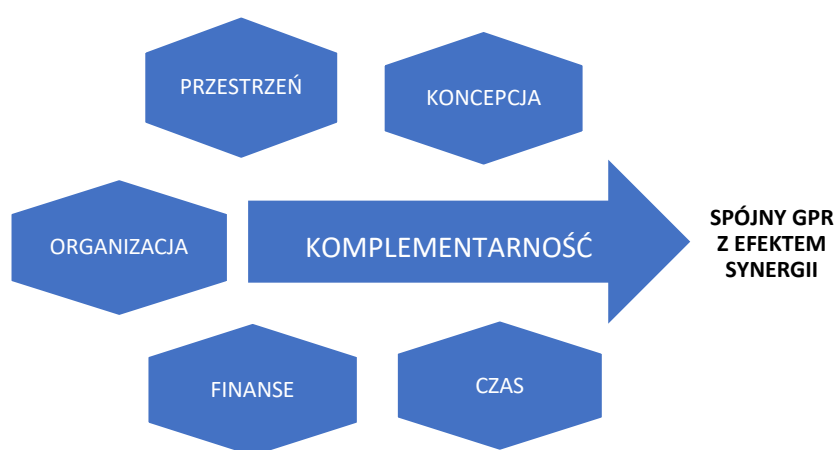
III ZARZĄDZANIE WDRAŻANIEM PROGRAMU REWITALIZACJI

III.1. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Określenie mechanizmów integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych stanowi, zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 9 października 2025 r. o rewitalizacji, obligatoryjny punkt każdego Gminnego Programu Rewitalizacji. Ich zadaniem jest zapewnienie spójności pomiędzy celami rewitalizacji, odpowiadającymi im kierunkami działań oraz zaplanowanymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi. Co do zasady, efektywna rewitalizacja ma charakter przekrojowy i wymaga zaplanowania i równoległego prowadzenia działań społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych czy środowiskowych, realizowanych przez różne podmioty oraz finansowanych z różnych źródeł. Dlatego też, umiejętne spięcie ich w integralną, uzupełniającą się całość, jest warunkiem kluczowym dla osiągnięcia zamierzonych rezultatów.

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Stepnica zastosowano mechanizmy integrowania na kilku poziomach:

- koncepcyjnym, obejmującym spójność wizji i celów dla całego obszaru rewitalizacji, wzajemny wpływ zaplanowanych przedsięwzięć na zdiagnozowane w gminie problemy społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i środowiskowe,
- przestrzennym, obejmującym wzajemne powiązania pomiędzy przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanych na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar rewitalizacji,
- organizacyjnym, obejmującym aspekty instytucjonalno-proceduralne, jak podział działań i odpowiedzialności, zasady współpracy między podmiotami na etapie programowania i wdrażania GPR, zasady koordynacji, sprawozdawczości,
- finansowym, obejmującym weryfikację możliwych źródeł pozyskania środków finansowych, planowanie montażu finansowego i skoordynowanie finansowania poszczególnych projektów,
- czasowym, obejmującym opracowanie harmonogramu działań uwzględniającego zapewnienie ciągłości programowej, korelację i uzupełnianie podejmowanych działań, także tych zrealizowanych w latach poprzedzających przyjęcie GPR-u.

Rysunek 9. Mechanizmy integrowania działań GPR

III.1.1. Komplementarność w zakresie koncepcyjnym

Gmina Stepnica opracowała spójną koncepcję realizacji procesów rewitalizacyjnych. Zarówno wizja, założone cele wraz z kierunkami działań jak i zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne odpowiadają na zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji i oczekiwania jego mieszkańców. Kierunki interwencji obejmują działania inwestycyjne w zakresie infrastruktury społecznej, technicznej, drogowej, edukacyjnej oraz proekologicznej, chroniące środowisko naturalne. Zaplanowane projekty uwzględniają najpilniejsze potrzeby obszaru rewitalizacji, bezpośrednio podnoszące jakość życia mieszkańców.

W celu osiągnięcia realnych zmian strukturalnych w obszarze rewitalizacji, równolegle do działań inwestycyjnych zaplanowano przedsięwzięcia społeczne. Zgodnie z wolą mieszkańców zarówno w wizji zawartej w Gminnym Programie Rewitalizacji, jak i innych dokumentach strategicznych mocno podkreślono aspekty związane z ochroną środowiska, ekologią i promocją okolicznych walorów przyrodniczych. Tematy te będą stanowić główną oś działań wzmacniających potencjał społeczności lokalnej, promując aktywność i integrację społeczną.

Opisane powyżej założenia koncepcyjne zapewniają kompleksowe i systemowe podejście do rewitalizacji. Zapobiega to fragmentaryzacji działań oraz pozwala na niwelowanie negatywnych zjawisk w kilku sferach problemowych jednocześnie. Powiązania zaplanowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych z poszczególnymi sferami problemowymi:

- społeczną (S),
- gospodarczą (G),
- przestrzenno-funkcjonalną (P-F),
- techniczną (T)
- środowiskową (Ś),

przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Powiązania zaplanowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych z poszczególnymi sferami problemowymi

L.p.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Społeczna	Gospodarcza	Przestrzenno - funkcjonalna	Techniczna	Środowiskowa
P1	„Nie-sami-dzielní” - rozwój usług społecznych	X				
P2	Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej w Jarszewku				X	X
P3	Działalność aktywizująco-edukacyjna Szkoły Aktywnego Wypoczynku „FRAJDA” w Czarnocinie	X	X			
P4	Modernizacja ujęcia wody w Budzieniu				X	X
P5	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Budzieniu				X	X
P6	Budowa świetlicy kontenerowej w Budzieniu	X		X		
P7	Budowa budynków wielorodzinnych na	X		X		

	mieszkania komunalne w Łące					
P8	Budowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w Łące				X	X
P9	Modernizacja boiska wielofunkcyjnego w Łące	X		X		
P10	Rozbudowa i modernizacja placu zabaw w Łące	X		X		
P11	Organizacja zajęć świetlicy socjoterapeutycznej w świetlicy wiejskiej w Łące	X				
P12	Remont dachu i elewacji w Szkole Podstawowej w Racimierzu				X	
P13	Budowa instalacji fotowoltaicznej na budynku Szkoły Podstawowej i budynku po Sali gimnastycznej w Racimierzu				X	X
P14	Adaptacja budynku po sali gimnastycznej w Racimierzu na Dom Dziennego Pobytu	X		X		

Analizując komplementarność koncepcyjną należy uwzględnić, że podobszar rewitalizacji obejmujący miejscowości Łąka-Racimierz-Żarnowo został wskazany w Strategii Rozwoju Gminy Stepnica na lata 2025-2030 jako obszar strategicznej interwencji. Tak zwaną trójwieś uznano za teren o znaczącym potencjale gospodarczym oraz możliwością dynamicznego oddziaływania na okolice, stanowiący obszar wspomagający dla głównego bieguna rozwoju, którym jest miasto Stepnica. Realizacja Strategii Rozwoju będzie uzupełniać projekty przyjęte w GPR o komponent działań ukierunkowanych na rozwój gospodarczy, wzrost atrakcyjności terenu dla inwestorów i wsparcie lokalnego biznesu.

III.1.2. Komplementarność w zakresie przestrzennym

Z uwagi na fakt, że Gmina Stepnica charakteryzuje się najmniejszą gęstością zaludnienia w powiecie, a wyznaczone podobszary rewitalizacji obejmują wsie rozproszone na obrzeżach gminy zapewnienie komplementarności przestrzennej jest kluczowe dla maksymalizacji korzyści z rewitalizacji. Główną osią komplementarności przestrzennej Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stepnica jest zawarta w nim wizja, która wpisuje się w koncept rozwoju całej Gminy, opisany w Strategii Rozwoju Gminy Stepnica. Wizja ta spaja wszystkie projekty. Zaplanowane przedsięwzięcia uzupełniają lokalne braki i są ukierunkowane na wyrównania jakości życia poprzez niwelowanie występujących na obszarach rewitalizacji deficytów. Nadrzędnym celem komplementarności przestrzennej jest zintegrowanie tych obszarów z pozostałą częścią gminy, aby utworzyć spójną i funkcjonalną całość.

Co istotne, działania zaplanowano z dbałością, aby nie prowadziły do przeniesienia się problemów na inne obszary gminy i nie generowały negatywnych zjawisk społecznych, skutkujących marginalizacją czy innymi różnymi formami wykluczenia. Skupiono się na przede wszystkim na

tworzeniu bardziej atrakcyjnego, funkcjonalnego i spójnego środowiska życia, które ma zachęcać do pozostania i przyciągać nowych mieszkańców. Zwiększanie dostępności do usług ma na celu przede wszystkim wyrównanie poziomu życia, bez rozpraszania i powielania istniejących już w najbliższej okolicy funkcji. Takie podejście sprzyja budowaniu otwartej, zintegrowanej społeczności, z zachowaniem efektywności zarządzania gminnymi zasobami.

Wszystkie zaplanowane projekty i przedsięwzięcia będą realizowane na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, jednak oddziaływanie części z nich będzie szersze. Z nowopowstałej infrastruktury społecznej (w szczególności projekty nr 10-12 oraz 15) będą mogły korzystać różnorodne grupy interesariuszy, co sprzyja koherencji całej gminy.

III.1.3 Komplementarność czasowa

W zachowaniu komplementarności czasowej dla Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stepnica kluczowy jest fakt, że Gmina realizowała już w latach 2017-2023 Lokalny Program Rewitalizacji. Zdobyte doświadczenie jest cenne w każdym aspekcie planowania i wdrażania procesów rewitalizacyjnych, ale dla utrzymania ciągłości czasowej ma znaczenie szczególne zakres zrealizowanych w ramach LPR-u projektów. Przedsięwzięcia zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji bazują na wcześniejszych osiągnięciach, uzupełniają je, wzajemnie się wzmacniając.

Komplementarność czasowa objawia się także w obszarze komunikacji o procesie rewitalizacji. Gmina Stepnica buduje spójną narrację w czasie, aby mieszkańcy wiedzieli, że podejmowane działania nie są przypadkowe, a ich celem jest osiągnięcie długoterminowych efektów.

Poniżej przedstawiona została tabela prezentująca wybrane projekty zrealizowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gmina Stepnica, istotne dla wyznaczonego w ramach GPR obszaru rewitalizacji.

Tabela 4. Wybrane projekty zrealizowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gmina Stepnica

L.p.	Nazwa Projektu	Wartość projektu	Realizator
1.	Budowa świetlicy wraz z niezbędną infrastrukturą w miejscowości Łąka	414 497,30 zł	Gmina Stepnica
2.	Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Racimierzu	700 000,00 zł	Gmina Stepnica
3.	Promenada Słońca Kopice- Czarnocin - ścieżka edukacyjno-przyrodnicza	60 000,00 zł	Gmina Stepnica
4.	Wypożyczenie Interdyscyplinarnego Obiektu Edukacyjnego w Czarnocinie	60 000,00 zł	Stowarzyszenie Na Rzecz Wybrzeża
5.	Modernizacja przystani kajakowej na Kanale Czarnocińskim	25 000, 00 zł	Stowarzyszenie Na Rzecz Wybrzeża
6.	Zakup sprzętu gaśniczego dla OSP Czarnocin oraz OSP Racimierz	50 000,00 zł	OSP Racimierz
7.	„Razem do celu” - aktywizacja społeczno-zawodowa 30 osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym z gminy Stepnica	30 000,00 zł	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stepnicy
8.	„Stepnickie połowy” – cykl imprez plenerowych	30 000,00 zł	Gminny Ośrodek Kultury w Stepnicy
9.	Remont budynków popegeerowskich w miejscowości Czarnocin	50 000,00 zł	Sołectwo Czarnocin

Podobnie jak w przypadku komplementarności koncepcyjnej, również w wymiarze czasowym duże znaczenie ma zintegrowanie planowanych działań ze Strategią Rozwoju Gminy. Realizowane w ramach niej projekty będą wzmacniać planowane efekty rewitalizacyjne. Dotyczy to w szczególności obszaru Trójwsi Łąka - Racimierz - Żarnowo. Zakłada się, że dzięki wykorzystaniu efektu synergii, możliwe będzie nie tylko „przywrócenie do życia”, ale wręcz nadanie obszarowi nowego, istotnego dla rozwoju całej gminy znaczenia.

III.2. Szacunkowe ramy finansowe GPR

Aby realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji była możliwa konieczne jest zaplanowanie sposobu finansowania zawartych w nim projektów i przedsięwzięć. Komplementarność w zakresie finansowania jest analizowana już na etapie weryfikacji mechanizmów integrowania działań opisanych w GPR. Realizacja większości zaplanowanych inwestycji znacząco przekracza samodzielnie możliwości gminy. Konieczne jest dywersyfikowanie źródeł finansowania działań rewitalizacyjnych w oparciu o zdiagnozowane możliwości ich pozyskania. Poniższa tabela przedstawia szacowane koszty priorytetowych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ujętych na liście podstawowej wraz z planowanymi sposobami ich finansowania.

Tabela 5. Szacowane koszty priorytetowych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

L.p.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Środki krajowe	Środki UE (EFRR, EFS FS)	Środki budżetu gminy/powiatu lub środki prywatne podmiotu	Całkowita wartość
1	„Nie-sami-dzielni” - rozwój usług społecznych ^{1/}	100 000,-	850 000,-	50 000,-	1 000 000,-
2	Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej w Jarszewku		2 400 000,-	600 000,-	3 000 000,-
3	Działalność aktywizująco-edukacyjna Szkoły Aktywnego Wypoczynku „FRAJDA” w Czarnocinie		120 000,-	30 000,-	150 000,-
4	Modernizacja ujęcia wody w Budzieniu		1 600 000,-	400 000,-	2 000 000,-
5	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Budzieniu		600 000,-	150 000,-	700 000,-
6	Budowa świetlicy kontenerowej w Budzieniu		440 000,-	110 000,-	550 000,-
7	Budowa budynków wielorodzinnych na mieszkania komunalne w Łące ^{2/}	8 000 000,-		2 000 000,-	10 000 000,-
8	Budowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w Łące		350 000,-	150 000,-	500 000,-
9	Modernizacja boiska wielofunkcyjnego w Łące		120 000,-	30 000,-	150 000,-
10	Rozbudowa i modernizacja placu zabaw w Łące		120 000,-	30 000,-	150 000,-
11	Organizacja zajęć świetlicy socjoterapeutycznej w świetlicy wiejskiej w Łące		270 000,-	30 000,-	300 000,-

12	Remont dachu i elewacji w Szkole Podstawowej w Racimierzu		240 000,-	60 000,-	300 000,-
13	Budowa instalacji fotowoltaicznej na budynku Szkoły Podstawowej i budynku po Sali gimnastycznej w Racimierzu		240 000,-	60 000,-	300 000,-
14	Adaptacja budynku po sali gimnastycznej w Racimierzu na Dom Dziennego Pobytu		400 000,-	100 000,-	500 000,-

Uwagi:

^{1/}Źródło finansowania: Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego na lata 2021-2027

^{2/}W przypadku braku środków na realizację w/w zadań ze źródeł krajowych będą poszukiwane możliwości sfinansowania zadania z innych źródeł (np. w funduszach europejskich).

III.3. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji

Włączenie mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grupy w proces rewitalizacji realizowany na obszarze o niskiej gęstości zaludnienia, dodatkowo borykającym się z postępującą depopulacją stanowi poważne wyzwanie. Rozproszenie oraz mała dynamika społeczna wymagają zastosowania specyficznych mechanizmów, przede wszystkim opartych na bezpośrednim kontakcie z lokalną społecznością, aktywnym słuchaniu potrzeb, obaw i pomysłów mieszkańców oraz szybkim reagowaniu i transparentności w działaniu. Takie podejście wspiera budowanie zaufania wśród partnerów społecznych oraz pobudza ich potencjał.

III.3.1. Partycypacja społeczna na etapie opracowywania GPR

Zapewnienie partycypacji społecznej już na etapie przygotowywania się gminy do podjęcia działań rewitalizacyjnych stanowi podstawowe narzędzie do określenia rzeczywistych potrzeb i oczekiwań społeczności. Różnorodność perspektyw i doświadczeń uczestników partycypacji sprzyja generowaniu rozwiązań dopasowanych do lokalnych warunków. W ten sposób samorząd buduje akceptację i legitymizację dla działań programowych oraz tworzy realne szanse na skuteczną rewitalizację.

Pierwszym etapem zapewnienia udziału stronie społecznej w opracowywaniu GPR było przeprowadzenie konsultacji uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Stepnica. Konsultacje były prowadzone w terminie od 18 lutego do 26 marca 2025 roku. Mieszkańcy mogli zgłaszać uwagi i opinie:

- w formie elektronicznej i papierowej, przesyłając je do Urzędu,
- osobiście - w trakcie dyżurów konsultacyjnych w Urzędzie,
- podczas otwartego spotkania z interesariuszami procesu rewitalizacji oraz debaty nt. potrzeb i zasobów obszaru rewitalizacji.

W efekcie prowadzonych konsultacji społecznych podjęto decyzję o poszerzeniu podobszaru rewitalizacji w miejscowości Żarnowo o obszar o powierzchni 26 ha.

Następnie, zgodnie z art. 6 ust. 1 oraz 17 ust. 2. pkt 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, Burmistrz Miasta i Gminy Stepnica, na podstawie Zarządzenia nr 43/2025 z dnia 28 sierpnia 2025 r, przeprowadził konsultacje społeczne projektu Gminnego

Programu Rewitalizacji Gminy Stepnica na lata 2025 – 2035. Do udziału w nich zaproszono szerokie grono interesariuszy: mieszkańców, organizacje pozarządowe, przedsiębiorców, przedstawicieli wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych oraz wszelkich innych zainteresowanych, z terenu Gminy Stepnica.

Konsultacje prowadzono od 28 sierpnia do 2 października 2025 r. W tym terminie zbierano uwagi, opinie i propozycje dotyczące konsultowanego dokumentu na kilka różnych sposobów. Uwagi można było zgłaszać m.in. poprzez wypełnienie formularza dostępnego na stronie internetowej BIP: <https://bip.stepnica.pl> i na stronie: <https://stepnica.pl> oraz dostępnego w postaci papierowej, w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Stepnica. Wypełnione i podpisane formularze można było składać:

- drogą elektroniczną na adres: sekretariat@stepnica.pl,
- drogą korespondencyjną na adres Urzędu Miasta i Gminy Stepnica,
- osobiście w Urzędzie Miasta i Gminy Stepnica, w godzinach pracy Urzędu.

Ponadto, możliwe było przekazywanie uwag ustnych w trakcie dyżurów konsultacyjnych, realizowanych w Urzędzie w okresie trwania konsultacji, w godzinach jego pracy. Osobą wyznaczoną do udzielenia wyjaśnień i przyjmowania opinii był Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Stepnica - Ryszard Ławicki.

Zorganizowano również otwarte spotkanie z interesariuszami procesu rewitalizacji, które odbyło się 22 września 2025 r. o godz. 16:00 w Miejsko Gminnym Ośrodku Kultury w Stepnicy przy ul. Portowej 7.

W wyznaczonym terminie konsultacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stepnica na lata 2025 – 2035 nie zgłoszono żadnych uwag, wniosków ani zastrzeżeń do konsultowanych dokumentów. Tym samym można uznać, że GPR jest dokumentem, który uzyskał szeroką akceptację społeczną wśród mieszkańców Gminy Stepnica. Zawarta w nim diagnoza obszaru rewitalizacji, przyjęta wizja, wskazane cele oraz opisane przedsięwzięcia odpowiadają faktycznym lokalnym potrzebom, wpisują się w dotychczasowe trendy społeczne i nie wywołują dodatkowych konfliktów.

III.3.2. Partycypacja społeczna na etapie wdrażania GPR

Ponieważ, co do zasady, Gminny Program Rewitalizacji powstaje we współpracy ze stroną społeczną i interesariuszami rewitalizacji, nie sposób pominąć ich na etapie realizacji. Intencją Gminy Stepnica jest aktywne zaangażowanie mieszkańców jako współtwórców procesów rewitalizacyjnych. W kontekście wyznaczonych podobszarów rewitalizacji i zaplanowanych przedsięwzięć, głównym wymiarem partycypacji społecznej będzie budowanie wspólnoty wokół wspólnych celów i współodpowiedzialności.

Większość projektów zaplanowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Stepnica ma charakter inwestycji infrastrukturalnych o istotnym znaczeniu dla poprawy jakości życia lokalnych społeczności. Ich celem jest wprowadzenie rozwiązań chroniących środowisko naturalne oraz poszerzenie dostępnej oferty usług. W ramach realizacji projektów planuje się rozwijać dialog z mieszkańcami, budując wiedzę oraz zrozumienie w obszarze aktywności obywatelskiej, dający im poczucie sprawczości. Zastosowanie komunikacji skupiającej się na przedstawianiu nie samych działań, ale przede wszystkim korzyści i konsekwencji z nimi związanych, będzie czynnikiem zachęcającym szerokie grono interesariuszy rewitalizacji do świadomego współudziału i wzięcia współodpowiedzialności za rozwój lokalny.

Powyższe założenia są szczególnie istotne, aby móc jednocześnie skutecznie przeciwdziałać depopulacji i dalszej degradacji obszarów objętych rewitalizacją. Szybko postępujące procesy wyludniania się, i tak już niewielkich miejscowości, znacząco utrudnia samorządowi efektywne objęcie ich mieszkańców niezbędnymi usługami – stanowi to wyzwanie zarówno z punktu widzenia logistyki, jak i rachunku ekonomicznego. Rzetelne informowanie mieszkańców o zagrożeniach (w związku z którymi dany obszar objęto działaniami rewitalizacyjnymi, a projekty uwzględniono w GPR), ale także przedstawianie korzyści z realizacji projektów - będą fundamentalnymi zasadami budowania wzajemnych relacji i prowadzenia dialogu z lokalną społecznością.

Gmina Stepnica planuje zastosowanie wielokanałowej komunikacji o realizowanych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych, aktualnych działaniach i stanie prac. Ponieważ wśród zaplanowanych inwestycji większość ma charakter szeroko zakrojonych projektów wieloletnich, bieżący kontakt z mieszkańcami umożliwi monitorowanie ich nastrojów (roboty budowlane zazwyczaj generują wiele utrudnień dla społeczności lokalnej) oraz pozwoli społeczności czuć się częścią procesu, a nie jedynie odbiorcami efektu końcowego. Poczucie to będzie wzmacnianie inicjatywami włączającymi mieszkańców w procesy decyzyjne w zakresie realizowanych inwestycji jak np. głosowanie na elementy wyposażenia placu zabaw czy sposób zagospodarowania terenu wokół zrealizowanych inwestycji.

Ważną rolę odegrają spotkania bezpośrednie w sołectwach. Pozwoli to na wyłonienie lokalnych liderów, mogących pełnić funkcje ambasadorów rewitalizacji, ułatwiających zebranie wartościowych informacji zwrotnych na temat prowadzonych przez Samorząd działań. W miarę możliwości, Gmina Stepnica udzieli im wsparcia w realizacji drobnych, lecz widocznych inicjatyw, tzw. szybkich wygranych. Będą to stosunkowo proste i niskobudżetowe projekty, dające natychmiastowy, widoczny efekt. Wspólna realizacja w ramach wolontariatu będzie sprzyjać integracji, budować poczucie współwłasności i dumy. Przedsięwzięcia te zostaną zaplanowane, jako elementy towarzyszące podstawowym projektom rewitalizacji, co zapewni ich komplementarność z koncepcją GPR-u.

Partycypacja społeczna zostanie także zagwarantowana poprzez powołanie Komitetu Rewitalizacji. Będzie on stanowić forum współpracy i dialogu interesariuszy rewitalizacji z organami Gminy Stepnica oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Miasta i Gminy Stepnica w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji.

Do zadań Komitetu należy w szczególności:

- opiniowanie dokumentów dotyczących rewitalizacji, w tym projektów aktualizacji bądź zmian Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stepnica,
- podejmowanie inicjatyw i współdziałanie w procesie rewitalizacji, w tym w działaniach służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami rewitalizacji,
- przedkładanie Burmistrzowi Stepnicy propozycji działań w zakresie zaspokajania potrzeb i oczekiwań interesariuszy rewitalizacji.

W skład Komitetu wchodzi przedstawiciele interesariuszy rewitalizacji, w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji. W gminie Stepnica Komitet składa się z przedstawicieli:

- Urzędu Miejskiego w Stepnicy i instytucji mu podległych, w tym co najmniej jednego przedstawiciela Ośrodka Pomocy Społecznej w Stepnicy,
- mieszkańców obszaru rewitalizacji i/lub Rady Miejskiej w Stepnicy, reprezentujących interesy mieszkańców,

- podmiotów prowadzących działalność społeczną na obszarze rewitalizacji lub zamierzających ją tam prowadzić — tj. organizacji pozarządowych i grup nieformalnych,
- podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na obszarze rewitalizacji lub zamierzających ją tam prowadzić.

Kadencja Komitetu trwa 5 lat, a członek Komitetu może pełnić swoją funkcję nie dłużej niż 2 kadencje. Posiedzenia Komitetu zwołuje Przewodniczący nie rzadziej niż raz na rok. Obowiązkowo Komitet jest zwoływany dla przeprowadzenia opinii sporządzonej przez Burmistrza Miasta i Gminy Stepnica w zakresie oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego programu rewitalizacji, która to opinia wykonywana jest co najmniej raz na 3 lata.

Szczegóły funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji Gminy Stepnica zawarte zostały w Regulaminie Komitetu Rewitalizacji Gminy Stepnica, stanowiącym załącznik do uchwały Rady Miejskiej w Stepnicy w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Stepnica,

III.4. System wdrażania (realizacji) GPR

Specyfika Gminy Stepnica oraz wyznaczonego obszaru rewitalizacji wymagają spójnego, elastycznego i partycypacyjnego systemu wdrażania GPR-u. Zastosowanie tych zasad, z naciskiem na efektywność, przejrzystość oraz budowanie lokalnego zaangażowania pozwoli nadać Gminnemu Programowi Rewitalizacji formę rzeczywistego narzędzia rozwoju.

Głównym inicjatorem wszczęcia procesów rewitalizacyjnych była Gmina Stepnica, reprezentowana przez Burmistrza Miasta Stepnica. W ramach systemu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Burmistrz będzie pełnić rolę operatora odpowiedzialnego za całość programu, a poszczególne jego postanowienia realizować będzie Urząd Miasta i Gminy Stepnica.

Burmistrz jako operator oraz Urząd Miasta i Gminy, jako realizator, wspólnie dysponują zarówno możliwościami prawno-organizacyjnymi (planowane projekty wpisują się w zakres zadań własnych gminy), jak również odpowiednio wykwalifikowanym personelem do wykonania zadań wynikających z GPR-u. Ponadto, są w stanie dotrzeć do partnerów i potencjalnych interesariuszy procesu rewitalizacji i posiadają realne możliwości wpłynięcia na sytuację na obszarze rewitalizacji.

III.4. 1 System zarządzania

W ramach zarządzania wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji zastosowanie będzie miał analogiczny system jak w przypadku wcześniej realizowanego LPR-u. Ten sposób zarządzania sprawdził się już w praktyce, pozwalając z powodzeniem zrealizować założone cele. Liderem i jednocześnie koordynatorem realizacji GPR-u będzie pracownik ds. promocji, funduszy unijnych i sportu, stanowiąc główny punkt kontaktowy dla wszystkich uczestników procesu rewitalizacji. Do jego zadań należeć będzie przede wszystkim zarządzanie harmonogramem, monitorowanie postępów, raportowanie do Burmistrza Miasta Stepnica oraz obsługa administracyjna Komitetu Rewitalizacji. Jednocześnie, koordynator będzie stał na czele zespołu roboczego, odpowiedzialnego za wdrażanie programu.

Roboczy zespół ds. GPR będzie miał charakter interdyscyplinarny. W jego skład wejdą przedstawiciele referatu Architektury i Ochrony Środowiska oraz Organizacyjno-Społecznego. Dodatkowo, w ramach realizacji poszczególnych projektów, skład zespołu roboczego będzie uzupełniony o pracowników jednostek organizacyjnych gminy, zgodnie ze specyfiką danego działania. Funkcjonowanie roboczego zespołu ds. GPR pozwoli na sprawny przepływ informacji

między koordynatorem, a poszczególnymi komórkami urzędu i jednostkami organizacyjnymi gminy na temat aktualnie realizowanych działań, potrzeb czy napotkanych barier. Zespół roboczy nie zastępuje Komitetu Rewitalizacji, lecz stanowi jego uzupełnienie, pełniąc funkcję wewnętrznego, interdyscyplinarnego organu wykonawczego. Główne cele zespołu roboczego ds. GPR to:

- zapewnienie koordynacji międzywydziałowej i skutecznej wymiany informacji,
- zarządzanie wdrażaniem GPR na poziomie operacyjnym (przygotowanie dokumentacji, realizacja procedur itp.),
- prowadzenie wewnętrznego monitoringu postępu w ramach poszczególnych działań,
- zapewnienie ciągłości wiedzy na temat realizowanych projektów i przedsięwzięć.

Zaplanowane w GPR projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne, realizowane jako zadania własne gminy, będą wdrażane zgodnie z uchwaloną przez Radę Miejską Stepnicy Wieloletnią Prognozą Finansową oraz budżetami rocznymi. Powyższe pozwoli na szczegółowe zaplanowanie wydatków, zabezpieczenie odpowiednich środków finansowych oraz efektywną realizację zaplanowanych działań. Zgodnie z kompetencją merytoryczną i strukturą organizacyjną, w proces zarządzania środkami finansowymi potrzebnymi do realizacji GPR-u włączony zostanie Skarbnik Gminy oraz Referat Finansowy. Ponadto, w zakresie projektów przewidzianych jako finansowane lub współfinansowane z innych źródeł, w tym przede wszystkim Funduszy Europejskich dla Pomorza Zachodniego na lata 2021-2027, zasady zarządzania nimi będą wynikać z obowiązujących dokumentów programowych i procedur konkursowych.

III.4.2 Koszty zarządzania

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stepnica nie wyszczególnia kosztów w zakresie zarządzania jego realizacją. Poszczególne zadania będą realizowane w ramach obowiązków służbowych pracowników Urzędu Miasta i Gminy Stepnica oraz jednostek organizacyjnych gminy, zaangażowanych w proces rewitalizacji.

III.4.3 Harmonogram realizacji

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Stepnica obejmuje okres 10 lat, od roku 2025 do 2035. Jest to realistycznie dobrany horyzont czasowy z punktu widzenia przewidzianych w GPR projektów.

Gmina Stepnica zaplanowała liczne działania inwestycyjne w obszarze infrastruktury – budowa instalacji wodno-kanalizacyjnych, modernizacja oczyszczalni ścieków, budowa budynków mieszkalnych, czy adaptacja istniejących już budynków do nowych funkcji. Są to przedsięwzięcia wieloletnie, wymagające długotrwałych procesów, w których same roboty budowlane, choć najbardziej widoczne dla mieszkańców, często bywają jednym z etapów – nie zawsze tym najdłuższym. Nie należy też zapominać, że nadrzędnym celem realizacji rewitalizacji jest jednak zmiana społeczna. Cel ten zdecydowanie należy do przedsięwzięć długoterminowych – potrzeba czasu, żeby ludzie zmienili swoje nawyki, nastawienie czy zaangażowali się na tyle, aby widoczny był rezultat.

Ponadto dłuższy horyzont czasowy pozwala na sensowne zaplanowanie sekwencji projektów, z uwzględnieniem ich komplementarności czasowej, przestrzennej oraz finansowej adekwatnie do organizacyjnych możliwości gminy. Jak wskazano we wcześniejszym rozdziale, zarządzanie całym procesem wdrażania będzie odbywać się w oparciu o dostępne zasoby organizacyjne gminy, bez

generowania dodatkowych kosztów. Powyższe również ma istotne znaczenie dla procesów planistycznych.

Chociaż dziesięcioletni horyzont czasowy wydaje się być dobrze przemyślanym i realnym terminem na realizację zaplanowanych działań, w pewnych aspektach stanowi też dla Gminy wyzwanie. Zmienność warunków zewnętrznych, w pewnym zakresie, jest obszarem ryzyka ujętym w samej ustawie o rewitalizacji. Obowiązek dokonywania oceny stopnia realizacji GPR i możliwość jego aktualizacji GPR-u stanowią podstawowe narzędzia reagowania na zachodzące zmiany. Zidentyfikowane obszary ryzyka, mogące mieć realny wpływ na realizację zaplanowanych działań obejmują:

- zmienność polityczną i społeczną – realizacja GPR wymaga ciągłości wizji i zaangażowania, co jest szczególnie istotne w kontekście kadencyjności władz samorządowych;
- zmienność warunków zewnętrznych - w ostatnich latach wszyscy przekonaliśmy się, że rzeczywistość potrafi nas zaskoczyć, a nieprzewidziane kryzysy mogą wywołać długofalowe skutki gospodarcze i społeczne. Nie wszystko można przewidzieć, jednak należy mieć na uwadze możliwość zaistnienia zmian w lokalnej sytuacji gospodarczej, dostępności funduszy czy zmian w prawie. Harmonogram rozpisany na 10 lat daje elastyczność w adaptacji, ale jednocześnie zwiększa ryzyko zaistnienia nieprzewidzianych w chwili tworzenia GPR-u zmian;
- utrzymanie zaangażowania mieszkańców i interesariuszy rewitalizacji – z ich punktu widzenia 10 lat stanowi odległą perspektywę. Negatywny czynnik wizerunkowy stanowi także fakt, że długofalowe efekty rewitalizacji mogą nie być widoczne nawet zaraz po zakończeniu realizacji programu (tak naprawdę jest to początek głębszej zmiany).

Podsumowując, obejmujący dekadę horyzont czasowy realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji stanowi niezbędne minimum dla realizacji flagowych projektów, nie jest jednak pozbawiony wyzwań i obszarów ryzyka, z którymi być może Gmina Stepnica będzie musiała się borykać. Szczegółowy orientacyjny harmonogram realizacji GPR przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Harmonogram realizacji GPR

L.p.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Podmiot odpowiedzialny	Planowany termin		Kamienie milowe /Uwagi
			wszczęcia	zakończenia	
P1	„Nie-sami-dzielni” - rozwój usług społecznych	Gmina Stepnica	2025	2027	Organizacja spotkań promocyjnych, ustalenie kanałów komunikacyjnych ze społecznościami lokalnymi
P2	Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej w Jarszewku	Gmina Stepnica	2029	2029	-
P3	Działalność aktywizująco-edukacyjna Szkoły Aktywnego Wypoczynku „FRAJDA” w Czarnocinie	Gmina Stepnica	2026	2027	Akcja promocyjna. Stały monitoring rezultatów.
P4	Modernizacja ujęcia wody w Budzieniu	Gmina Stepnica	2030	2030	-
P5	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Budzieniu	Gmina Stepnica	2031	2031	Zakończenie inwestycji powiązane w działaniami edukacyjnymi o charakterze aktywizującym i integrującym społecznie
P6	Budowa świetlicy kontenerowej w Budzieniu	Gmina Stepnica	2033	2033	Społeczny wybór projektu/sposobu zagospodarowania terenu przyległego/dzień otwarty/festyn z okazji uruchomienia świetlicy
P7	Budowa budynków wielorodzinnych na mieszkania komunalne w Łące	Gmina Stepnica	2030	2032	dzień otwarty/festyn z okazji otwarcia osiedla
P8	Budowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w Łące	Gmina Stepnica	2034	2034	-
P9	Modernizacja boiska wielofunkcyjnego w Łące	Gmina Stepnica	2026	2026	dzień otwarty/festyn z okazji otwarcia osiedla
P10	Rozbudowa i modernizacja placu zabaw w Łące	Gmina Stepnica	2026	2026	Społeczny wybór projektu/ wyposażenia placu zabaw
P11	Organizacja zajęć świetlicy socjoterapeutycznej w świetlicy wiejskiej w Łące	TPD Zachodniopomorski Oddział Regionalny	2026	2027	Rozpoznanie potrzeb socjoterapeutycznych.
P12	Remont dachu i elewacji w Szkole Podstawowej w Racimierzu	Gmina Stepnica	2026	2026	
P13	Budowa instalacji fotowoltaicznej na budynku Szkoły Podstawowej i budynku po Sali gimnastycznej w Racimierzu	Gmina Stepnica	2027	2027	dzień otwarty/spotkanie edukacyjne na temat energii słonecznej
P14	Adaptacja budynku po sali gimnastycznej w Racimierzu na Dom Dziennego Pobytu	Gmina Stepnica	2027	2027	

Uwagi: Wszystkie projekty finansowane są ze środków własnych oraz Unii Europejskiej. Wkład własny Gminy Stepnica na realizację projektów podstawowych wynosi 5 220 000 złotych, co stanowi 20,2% wartości planowanych przedsięwzięć.

III.5. System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji

W przypadku realizacji GPR-u z rozproszonym obszarem rewitalizacji, oddalonym od siedziby Gminy, przyjęty system monitoringu musi być praktyczny, efektywny i zdolny do wychwycenia specyficznych wyzwań, w szczególności związanych z rozproszeniem, potencjalnymi problemami w zakresie przepływu informacji czy biernością społeczną.

System monitoringu będzie oparty na trzech głównych filarach:

- monitoring wskaźników obejmujący wskaźniki produktu i rezultatu określone dla każdego projektu i przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Ten rodzaj monitoringu dostarczy informacji w zakresie stopnia realizacji każdego projektu. Opracowane dla każdego projektu/przedsięwzięcia wskaźniki są mierzalne oraz ściśle związane ze specyfiką danego działania/inwestycji. Posłużą one przedstawieniu skali i charakteru zmian zachodzących na obszarze rewitalizacji. Wskaźniki gromadzone będą na bieżąco w miarę postępu prac, a ocena ich osiągnięcia będzie odbywać się cyklicznie co 2 lata.
- monitoring działań obejmujący bieżące śledzenie postępu realizacji poszczególnych zadań, względem założonego harmonogramu realizacji GPR-u, odnotowanie ewentualnych opóźnień i ich przyczyn. Powyższe obejmuje zarówno weryfikację kompletności wymaganej dokumentacji, faktycznego stanu prowadzonych prac jak u monitoring finansowy. Powiązanie działań z możliwościami ich finansowania i bieżące monitorowanie sytuacji w tym zakresie jest szczególnie istotne w przypadku projektów, które mają być finansowane ze środków zewnętrznych. Gmina jest wtedy zależna od terminów wyznaczonych przez dysponenta środków, które nie koniecznie muszą się pokrywać z założonym przez nią harmonogramem działań.
- monitoring społeczny i partycypacyjny obejmujący:
 - cyklicznie spotkania Komitetu Rewitalizacji – w zależności od bieżących potrzeb co najmniej 1 raz w ciągu roku, podczas których przedstawiane będą raporty z realizacji GPR-u, analizowane uwagi, spostrzeżenia, i problemy zgłaszane przez mieszkańców oraz interesariuszy rewitalizacji;
 - wizyty terenowe realizowanych inwestycji przedsięwzięć;
 - monitorowanie dyskusji i nastrojów społecznych za pośrednictwem mediów społecznościowych.

Ponadto, zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, gmina jest zobowiązana do przeprowadzania oceny stopnia realizacji GPR, w celu weryfikacji, czy założone w nim cele zostały osiągnięte. Ocena ta powinna być przeprowadzana nie rzadziej niż co 3 lata, od dnia przyjęcia GPR. Mechanizm ten pozwala na zapewnienie adaptacyjności i skuteczności programu.

W ramach przeprowadzanej oceny sprawdzane będą czy:

- ustalone wskaźniki produktu i rezultatu przyczyniają się do osiągnięcia celów wskazanych w GPR,
- realizowane projekty rzeczywiście przyczyniają się do rozwiązywania zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji problemów społecznych,
- założenia programu są nadal aktualne, odpowiadają na bieżące potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- partycypacja społeczna przebiega w sposób efektywny, a wartość kapitału społecznego wzrasta.

Powyższa ocena będzie realizowana przede wszystkim w oparciu o analizę danych i wskaźników gromadzonych w trakcie bieżącego monitoringu oraz konsultacje z Komitetem Rewitalizacji. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się również przeprowadzenie dodatkowych konsultacji

społecznych. Dokonanie oceny zostanie każdorazowo udokumentowane raportem, przedstawiającym kluczowe wnioski i rekomendacje. Jeżeli w raporcie zostaną stwierdzone znaczące zmiany warunków społeczno-gospodarczych lub demograficznych możliwe będzie dokonanie aktualizacji GPR-u. Zastosowanie ww. procedur pozwoli na dostosowanie założeń programowych do zmiennych warunków zewnętrznych oraz maksymalizację efektywności procesów rewitalizacyjnych.

Tabela 7. Monitoring realizacji celów GPR

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika (2024 r)	Wartość docelowa / Trend wskaźnika (2035 r)
CEL 1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez dostęp do szerokiej oferty usług społecznych oraz wzmocnienie lokalnej tożsamości		
Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej (z powodu ubóstwa) do liczby ludności ogółem	2,0 %	spadek
Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej (z powodu niepełnosprawności) do liczby ludności ogółem	2,9 %	spadek
liczba niebieskich kart założonych na 100 mieszkańców	0,7	spadek
odsetek osób bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym	4,3 %	spadek
Liczba osób uczestniczących w przedsięwzięciach rewitalizacyjnych w ciągu roku	0	300
Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji	1 221	wzrost
CEL 2. Wzmocnienie infrastruktury społecznej		
Liczba nowych mieszkań komunalnych	0	36
Liczba wyremontowanych/przebudowanych budynków służących realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych	0	2
Liczba nowych budynków służących realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych	0	3
Liczba nowych bądź zmodernizowanych ogólnodostępnych miejsc rekreacji	0	2
CEL 3: Poprawa infrastruktury technicznej i ochrona środowiska		
Odsetek budynków bez przyłączy do sieci kanalizacyjnej i/lub przydomowych oczyszczalni ścieków	12,8	spadek
Długość nowej sieci kanalizacyjnej	0	4
Liczba źródeł ciepła na paliwo stałe na 100 budynków mieszkalnych	107	spadek
Długość wyremontowanych dróg	0	2

**Wartości wskaźników oraz trendy dotyczą obszaru rewitalizacji.*

IV POWIĄZANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI GMINY

Zgodnie z hierarchią dokumentów strategicznych, programowych i operacyjnych w gminie przedstawiono poniżej powiązania Gminnego Program Rewitalizacji z zapisami innych dokumentów strategicznych gminy, a w szczególności strategii rozwoju gminy oraz strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia rozwoju Gminy Stepnica na lata 2025-2030

Przedstawiona Strategia Gminy Stepnica na lata 2025-2030 jest konsensusem pomiędzy oczekiwaniami lokalnej społeczności, a realnymi możliwościami samorządu. Określa cele strategiczne i operacyjne stawiane przed całą wspólnotą samorządową. Wskazuje na zasady współpracy z partnerami reprezentującymi różnego rodzaju podmioty społeczeństwa obywatelskiego.

Niniejsza strategia charakteryzuje sytuację społeczną i ekonomiczną gminy, wskazując jej mocne i słabe strony, tworząc jej model rozwoju przestrzennego. Określa obszary, spójne cele i kierunki polityki rozwoju społeczno-gospodarczego, w perspektywie najbliższych lat. Kluczowym założeniem planowania strategicznego w Gminie Stepnica w okresie do 2030 roku jest zintegrowanie polityki środowiskowej, gospodarczej, przestrzennej, społeczno-kulturowej i stworzenie warunków dla wielopłaszczyznowych działań, służących wykorzystaniu unikalnych, lokalnych potencjałów dla poprawy warunków życia i jakości usług publicznych na terenie gminy.

Strategia oparta została o cztery główne obszary strategiczne:

- gospodarka/ turystyka;
- kapitał ludzki;
- środowisko/ planowanie funkcjonalno-przestrzenne/ bezpieczeństwo;
- infrastruktura/ zarządzanie.

Interwencje planowane w ramach poszczególnych obszarów nie są rozłączne, lecz wzajemnie się przenikają i uzupełniają, dzięki czemu możliwe będzie uzyskanie efektu synergii, kluczowego dla ich powodzenia.

Rysunek 10. Schemat celów projektu Strategii Rozwoju Gminy Stepnica na lata 2025-2030

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Stepnica na lata 2025-2030 (Projekt)

Model funkcjonalno-przestrzenny w strategii wiąże zagadnienia społeczno-gospodarcze przestrzennymi. Model docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy jest wynikiem spodziewanych i zaplanowanych w strategii procesów rozwoju i ich wpływu na kształtowanie się struktur przestrzennych. Przewidywany w strategii rozwój odbędzie się bez większych zmian w strukturze sieci osadniczej i hierarchii miejscowości. Nadal główną rolę organizatora życia społecznego i gospodarczego gminy pełnić będzie Stepnica. Jedynie zdecydowanemu wzmocnieniu ulegnie pozycja zespołu wsi Żarnowo, Racimierz i Łąka, które wspólnie przekształcą się w ośrodek wspomagający organizujący życie społeczno-gospodarcze na północnym zachodzie gminy. Również zapisy GPR Gminy Stepnica przewidują szereg przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których realizację zaplanowano na podobszarze rewitalizacji Łąka, Racimierz, Żarnowo.

Prace warsztatowe wykazały, że istotnym kierunkiem działań zmierzających do kształtowania nowego modelu funkcjonalno-przestrzennego gminy powinno być tworzenie przyjaznej mieszkańcom i nowoczesnej infrastruktury społecznej. W GPR Gminy Stepnica położono duży nacisk na rozwijanie właśnie infrastruktury społecznej, m.in. budowa świetlicy kontenerowej w Budzieniu oraz budynków wielorodzinnych w Łące, modernizacja boiska wielofunkcyjnego

i placu zabaw w Łące, Adaptacja budynku w Racimierzu na Dom Dziennego Pobytu dla osób starszych.

Potrzebę prowadzenia procesu rewitalizacji podkreślono w Strategii wskazując iż dla zapewnienia atrakcyjnego wyglądu miejscowości w Gminie Stepnica niezbędne jest przeprowadzenie działań polegających m.in. na opracowaniu programu rewitalizacji dla Gminy Stepnica (Ustalenia i rekomendacje dotyczące prowadzenia polityki przestrzennej).

Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Stepnica na lata 2021-2026

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stepnica na lata 2021 - 2026 wyznacza główne kierunki działania dla samorządu i mieszkańców w celu poprawy funkcjonowania gminy pod względem społecznym, który rzutuje na sferę ekonomiczną, demograficzną i gospodarczą. Najważniejsze działania ukierunkowane zostały na poprawę jakości życia mieszkańców, wzmocnienie spójności społecznej, wyrównywanie szans oraz wzmacnianie kapitału ludzkiego i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Głównym celem Strategii jest aktywizacja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Strategia została zbudowana na 4 celach strategicznych:

Cel strategiczny I Zwiększenie wsparcia na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych w celu umożliwienia im większej integracji społecznej.

Cele operacyjne:

- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami i starszych.
- Otoczenie opieką i wsparciem osób starszych i niepełnosprawnych.
- Wzrost aktywności osób starszych i niepełnosprawnych na rzecz lokalnej społeczności.

Cel strategiczny II Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich i bezpiecznych warunków do prawidłowego rozwoju.

Cele operacyjne:

- Wspieranie rodzin borykających się z problemami wychowawczo-opiekuńczymi.
- Wspieranie dzieci i młodzieży borykającymi się z problemami rodzinnymi.
- Zwiększenie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.
- Wzmocnienie pozytywnych wzorców rodzicielstwa i budowanie pozytywnych relacji rodzic-dziecko.

Cel strategiczny III Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

Cele operacyjne:

- Zmniejszenie wykluczenia społecznego osób borykających się z problemem uzależnienia oraz przemocy w rodzinie.
- Udzielanie pomocy dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie.
- Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.
- Wzrost wsparcia na rzecz ofiar przemocy i członków rodzin doświadczających przemocy w rodzinie.

Cel strategiczny IV Zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej osób zagrożonych długotrwałym bezrobociem oraz osób nieaktywnych zawodowo, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet.

Cele operacyjne:

- Wspieranie osób żyjących w ubóstwie, znajdujących się w trudnej sytuacji i wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy.
- Wspieranie nieaktywnych zawodowo kobiet.
- Wspieranie osób zagrożonych bezrobociem długotrwałym, głównie znajdujących się po 50 roku życia.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań to Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stepnicy oraz Powiatowy Urząd Pracy w Goleniowie. Jako partnerów w realizacji Strategii wskazano organizacje pozarządowe, placówki oświatowe i kulturalne, a także Urząd Miasta i Gminy w Stepnicy.

Zapisy Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stepnica na lata 2025 – 2035 uwzględniają cele wymienione w Strategii, głównie w obszarze „Rozwój Infrastruktury społecznej i wsparcie mieszkańców w rozwiązywaniu ich problemów”. Przewidziane przedsięwzięcia rewitalizacyjne zarówno infrastrukturalne jak i o charakterze społecznym dotyczyć będą zaspokajania potrzeb mieszkaniowych i stworzenie przestrzeni do integracji społecznej, wspierania mieszkańców w trudnej sytuacji życiowej i promowanie integracji społecznej, stworzenia przestrzeni do aktywnego spędzania czasu wolnego i poprawy jakości życia mieszkańców, zapewnienie opieki i wsparcia osobom starszym.

Strategią Rozwoju Ponadlokalnego Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego 2030

Strategia Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego ma charakter ponadlokalny. Stanowi podstawę realizacji wspólnych działań na rzecz osiągnięcia celów określonych przez 15 członków Stowarzyszenia SOM. Wykorzystuje mocne strony jednych, by wzmocnić drugich, dla stworzenia najlepszych warunków życia mieszkańców całego obszaru metropolitalnego.

W przyjętej typologii ośrodków Miasto Stepnica wskazane zostało jako ośrodek miejski o znaczeniu podstawowym.

Celem nadrzędnym SOM jest wzmocnienie odporności SOM na zmiany demograficzne i klimatyczne poprzez integrację funkcjonalno- przestrzenną i wykorzystanie wspólnego potencjału obszaru. Cel ten jest realizowany przez 4 cele strategiczne:

- 1) Wzmocnienie relacji wewnętrznych i zewnętrznych SOM
- 2) Zwiększenie konkurencyjności i innowacyjności SOM poprzez wzmocnienie potencjału rozwojowego
- 3) Zapewnienie dobrostanu mieszkańców oraz dostępności do wysokiej jakości usług publicznych
- 4) Wzmocnienie zdolności do współpracy poprzez budowanie kompetencji instytucji samorządowych i tworzenie partnerstw

Zapisy SOM, a zwłaszcza cel 3. Zapewnienie dobrostanu mieszkańców oraz dostępności do wysokiej jakości usług publicznych będą wdrażane poprzez realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaplanowanych w GPR Gminy Stepnica.

Powiązanie GPR Gminy Stepnica z dokumentami strategicznymi Gminy pokazano w tabeli, w postaci matrycy zgodności celów głównych poszczególnych dokumentów strategicznych

Tabela 6. Zgodność Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stepnica na lata 2025-2035 z dokumentami strategicznymi Gminy

Dokument strategiczny Gminy	Cele dokumentów strategicznych Gminy	Cele GPR Stepnica na lata 2025-2035		
		1.Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez dostęp do szerokiej oferty usług społecznych oraz wzmocnienie lokalnej tożsamości	2.Wzmocnienie infrastruktury społecznej	3. Poprawa infrastruktury technicznej i ochrona środowiska
Strategia Rozwoju Gminy Stepnica na lata 2025-2030 (projekt)	Stepnica gminą, gdzie przedsiębiorczość napędza wzrost gospodarczy	*	*	*
	Zintegrowana społeczność lokalna oparta o dobre relacje	***	**	*
	Bezpieczna przyjazna mieszkańcom i środowisku gmina	***	**	*
	Wysokiej jakości infrastruktura i system usług publicznych dostosowany do potrzeb i oczekiwań społecznych	*	***	***
Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Stepnica na lata 2021-2026	Zwiększenie wsparcia na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych w celu umożliwienia im większej integracji społecznej	***	***	*
	Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich i bezpiecznych warunków do prawidłowego rozwoju	***	**	*
	Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie	***	**	*
	Zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej osób zagrożonych długotrwałym bezrobociem oraz osób nieaktywnych zawodowo, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet	***	**	*

Strategią Rozwoju Ponadlokalnego Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego 2030	Wzmacnianie relacji zewnętrznych i wewnętrznych SOM	*	*	*
	Zwiększanie konkurencyjności i innowacyjności SOM poprzez wzmacnianie potencjału rozwojowego	**	**	**
	Zapewnienie dobrostanu mieszkańców oraz dostępności do wysokiej jakości usług publicznych	***	***	**
	Wzmacnianie zdolności do współpracy poprzez budowanie kompetencji instytucji samorządowych i tworzenie partnerstw	*	*	*

V. ODNIESIENIE DO OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW PRAWA LOKALNEGO

V.1. Określenie zmian w uchwałach dotyczących zasobu mieszkaniowego

Zgodnie z art. 21 ust. 3a ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji implikuje konieczność uwzględnienia w wymienionych poniżej uchwałach, określone w GPR działań prowadzących do zapobieżenia wykluczeniu mieszkańców obszaru rewitalizacji z możliwości korzystania z pozytywnych efektów procesu rewitalizacji, w szczególności w zakresie zasad ustalania wysokości czynszów. Wskazane w ustawie uchwały to:

1. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.
2. Zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, w tym zasad i kryteriów wynajmowania lokali, których najem jest związany ze stosunkiem pracy, jeżeli w mieszkaniowym zasobie gminy wydzielono lokale przeznaczone na ten cel.

Zaplanowane w GPR Gminy Stepnica przedsięwzięcia nie powodują konieczności wprowadzenia zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Kwestie te są uregulowane w dwóch uchwałach Rady Miejskiej w Stepnicy:

- uchwała nr XIX/222/21 Rady Miejskiej w Stepnicy z dnia 19 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Stepnica na lata 2021-2025;
- uchwała nr XXI/250/21 Rady Miejskiej w Stepnicy z dnia 24 września 2021 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Stepnica.

V.2. Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

W momencie opracowywania niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji obszar Gminy Stepnica nie jest objęty planem ogólnym. Do czasu uchwalenia planu ogólnego, ale nie dłużej niż do 30 czerwca 2026 roku dokumentem planistycznym obowiązującym na obszarze całej Gminy Stepnica jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stepnica przyjęte na mocy Uchwały Nr XXXVI/313/06 Rady Gminy Stepnica z dnia 23 czerwca 2006 r. zmienione Uchwałą Nr XXI/202/2009 Rady Gminy Stepnica z dnia 10 lipca 2009 r. oraz zmienione Uchwałą Nr IV/33/11 Rady Gminy Stepnica z dnia 28 marca 2011 r. zmienione Uchwałą Nr XIV/142/12 Rady Gminy Stepnica z dnia 27 czerwca 2012r. zmienione Uchwałą Nr XXXIV/357/14 Rady Miejskiej w Stepnicy z dnia 14 listopada 2014r. zmienione Uchwałą Nr XV/155/16 Rady Miejskiej w Stepnicy z dnia 23 listopada 2016 r. zmienione Uchwałą Nr XV/156/16 Rady Miejskiej w Stepnicy z dnia 23 listopada 2016 r. zmienione Uchwałą Nr XXVIII/295/18 Rady Miejskiej w Stepnicy z dnia 10 października 2018r. oraz zmienione Uchwałą Nr XXXI/365/23 Rady Miejskiej w Stepnicy z dnia 16 marca 2023 r. Dokument ten wskazując kierunki rozwoju przestrzennego gminy uwzględnia rozwój mieszkalnictwa i sfery usługowej z poszanowaniem unikalnych walorów przyrodniczych i kulturowych gminy.

Wskazuje się, aby na etapie opracowania planu ogólnego uwzględnić (zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która w art. 13b pkt 3 lit. o) - obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji wraz z działaniami wynikającymi z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

W granicach obszaru rewitalizacji obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 74/3 oraz części działki drogowej nr 75, obręb Jarszewko, przyjęty Uchwałą NR XXXI/333/14 Rady Miejskiej w Stepnicy z dnia 24 czerwca 2014 r;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmującego tereny położone w obrębie ewidencyjnym Żarnowo - gmina Stepnica, przyjęty Uchwałą NR XIII/143/16 Rady Miejskiej w Stepnicy z dnia 4 kwietnia 2016 r;

Ponadto, na podobszarze rewitalizacji Łąka, Racimierz, Żarnowo przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego wybrane tereny położone na obszarze miejscowości: Racimierz, Łąka i Żarnowo – uchwała NR VII/78/25 Rady Miejskiej w Stepnicy z 24 kwietnia 2025.

Realizacja projektów rewitalizacyjnych nie wymaga uchwalenia nowych bądź zmiany istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego znajdujących się w granicach obszaru rewitalizacji. W wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji nie zmieni się przeznaczenie terenów określonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego poza obszarem rewitalizacji, a planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne nie naruszają przepisów określonych w tych dokumentach.

Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji stanowią Załącznik 1 do GPR.

V.3. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji istnieje możliwość ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Takie rozwiązanie można wprowadzić na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta za pomocą odrębnej uchwały przyjmowanej przez radę gminy. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego. Specjalna Strefa Rewitalizacji może zostać wyznaczona w granicach obszaru rewitalizacji, na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia.

Ze względu na specyfikę przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz plany inwestycyjne Gminy, nie przewiduje się ustanawiania Specjalnej Strefy Rewitalizacji na obszarze rewitalizacji.

V.4. Strategiczne ocena oddziaływania na środowisko

Zgodnie z opinią Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie „Gminny Projekt Rewitalizacji Gminy Stepnica na lata 2025-2035 zakwalifikowany został do dokumentów wskazanych w art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś, mogących wyznaczać ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.). Z analizy dokumentacji wynika jednak, iż realizacja zaplanowanych ww. przedsięwzięć rewitalizacyjnych powinna docelowo wpłynąć na poprawę jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Co prawda, realizacja niektórych ww. przedsięwzięć, będzie wiązała się z negatywnym oddziaływaniem, spowodowanym prowadzeniem robót budowlanych (np. hałas, pył, tymczasowe zanieczyszczenia terenów zielonych itp.), jednak oddziaływanie to będzie miało charakter krótkoterminowy, a jego zasięg będzie ograniczać się do bezpośredniej okolicy, w której prowadzone będą roboty. Nie przewiduje się również występowania transgranicznego

oddziaływania na środowisko. Ponadto, perspektywa czasowa realizacji przedmiotowego programu obejmująca 10 lat oraz zaplanowany harmonogram jego wdrażania znacząco ograniczają prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych.

Zgodnie z ww. art. 48 ustawy ooś, zachodzi zatem możliwość odstąpienia od przeprowadzenia dla ww. dokumentu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wykazano bowiem, iż realizacja jego postanowień nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko i dotyczy on wyłącznie projektu dokumentu obowiązującego w granicach jednej gminy.

Mając na uwadze powyższe, a zwłaszcza uwzględniając prospołeczny charakter opracowania i jego przewidywany docelowy pozytywny wpływ na jakość życia ludzi, Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie uznał, że dla projektu dokumentu pn.: „Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stepnica na lata 2025-2035”, nie jest konieczne przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko”.

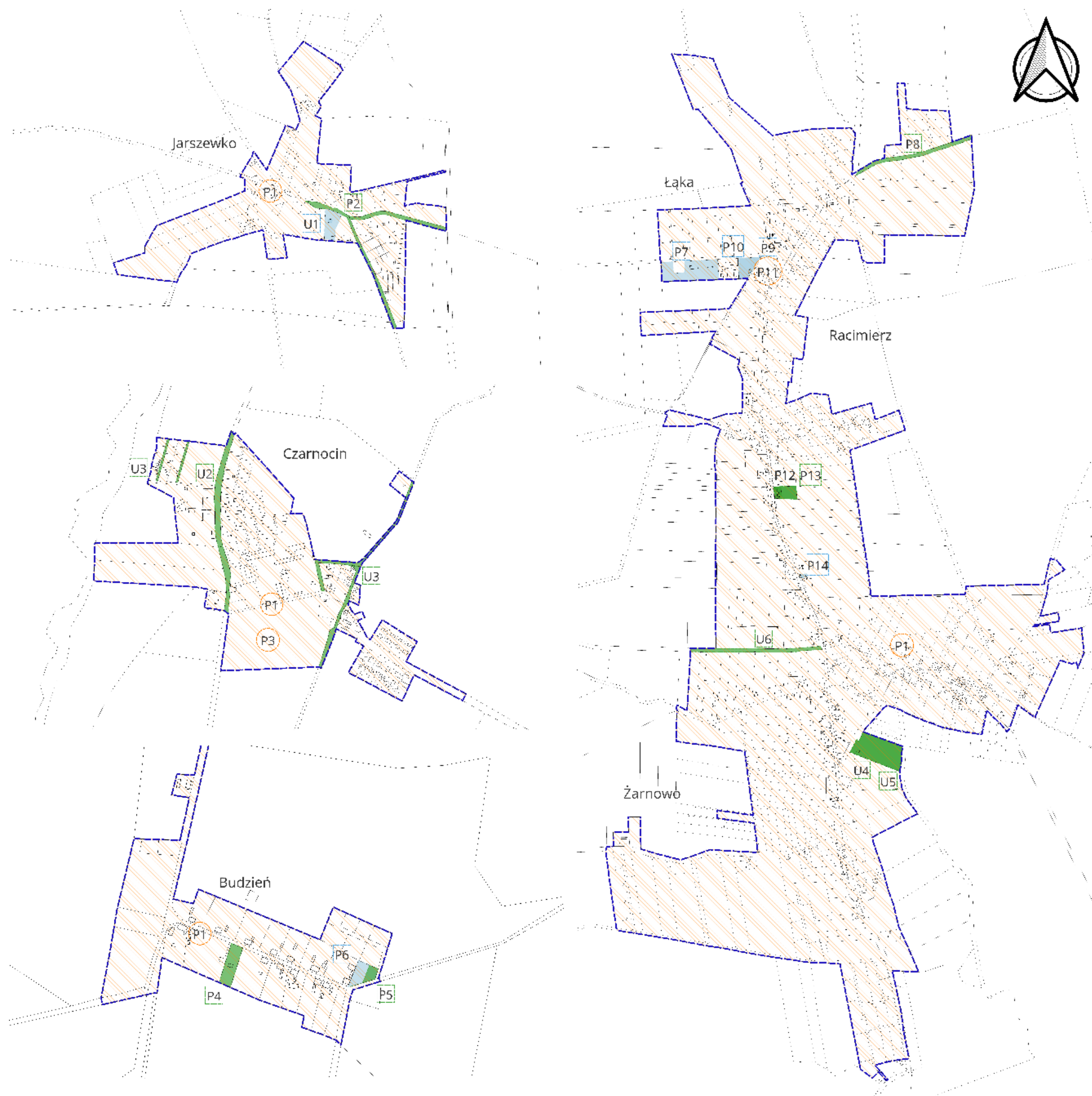
Podobną decyzję podjął Wojewódzki Inspektor Sanitarny, który stwierdził, że:

„Mając na uwadze powyższe, a zwłaszcza uwzględniając prospołeczny charakter opracowania i jego przewidywany docelowy pozytywny wpływ na jakość życia ludzi, Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie uznał, że dla projektu dokumentu pn.: „Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stepnica na lata 2025- 2035”, nie jest konieczne przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko”.

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Zestawienie danych dla obszaru rewitalizacji.....	7
Tabela 2. Lista podstawowych i uzupełniających projektów rewitalizacyjnych	49
Tabela 3. Powiązania zaplanowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych z poszczególnymi sferami problemowymi	52
Tabela 4. Wybrane projekty zrealizowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gmina Stepnica	54
Tabela 5. Szacowane koszty priorytetowych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych	55
Tabela 6. Zgodność Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stepnica na lata 2025-2035 z dokumentami strategicznymi Gminy	69
Rysunek 1. Granice obszaru rewitalizacji	8
Rysunek 2. Granice podobszaru rewitalizacji Jarszewko	9
Rysunek 3. Granice podobszaru rewitalizacji Czarnocin	10
Rysunek 4. Granice podobszaru rewitalizacji Budzień	12
Rysunek 5. Granice podobszaru rewitalizacji Łąka, Racimierz, Żarnowo	14
Rysunek 6. Obszary rewitalizacji a obszar Natura 2000 w Gminie Stepnica	16
Rysunek 7. Sposób wyłaniania celów i kierunków rewitalizacji w Gminie Stepnica	18
Rysunek 8. Współzależność celów strategicznych GPR	21
Rysunek 9. Mechanizmy integrowania działań GPR	51
Rysunek 10. Schemat celów projektu Strategii Rozwoju Gminy Stepnica na lata 2025-2030.....	66

Załącznik 1. Mapa kierunków zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

LEGENDA

PROJEKTY:

- P1 „Nie-sami-dzielní” - rozwój usług społecznych
- P2 Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej w Jarszewku
- P3 Działalność aktywizująco-edukacyjna Szkoły Aktywnego Wypoczynku „FRAJDA” w Czarnocinie
- P4 Modernizacja ujęcia wody w Budzieniu
- P5 Modernizacja oczyszczalni ścieków w Budzieniu
- P6 Budowa świetlicy kontenerowej w Budzieniu
- P7 Budowa budynków wielorodzinnych na mieszkania komunalne w Łące
- P8 Budowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w Łące
- P9 Modernizacja boiska wielofunkcyjnego w Łące
- P10 Rozbudowa i modernizacja placu zabaw w Łące
- P11 Organizacja zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej w świetlicy wiejskiej w Łące
- P12 Remont dachu i elewacji w Szkole Podstawowej im. Jana Twardowskiego w Racimierzu
- P13 Budowa instalacji fotowoltaicznej na dachu budynku Szkoły Podstawowej im. Jana Twardowskiego i na dachu budynku po sali gimnastycznej w Racimierzu
- P14 Adaptacja budynku po sali gimnastycznej w Racimierzu na Dom Dziennego Pobytu osób starszych i niepełnosprawnych
- U1 Rewitalizacja i adaptacja budynków gospodarstwa rolnego i agroturystycznego w Jarszewku celem stworzenia przestrzeni edukacyjnej
- U2 Remont drogi powiatowej 4128Z w Czarnocinie
- U3 Przebudowa dróg gminnych w Czarnocinie
- U4 Wykonanie chodnika na cmentarzu komunalnym w Żarnowie
- U5 Budowa kolumbarium na cmentarzu komunalnym w Żarnowie
- U6 Przebudowa drogi w ciągu ulicy Topolowej w Żarnowie

RODZAJE PROJEKTÓW:

- projekty inwestycyjne
- projekty miękkie

CELE REWITALIZACJI:

- Cel 1 Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- Cel 2 Wzmocnienie infrastruktury społecznej
- Cel 3 Poprawa infrastruktury technicznej i ochrona środowiska

OBSZARY REWITALIZACJI:

- granice obszaru rewitalizacji

DZIAŁKI EWIDENCYJNE:

- granice działek ewidencyjnych

